Helyi
Esélyegyenlőségi
Program

Pázmánd Község Önkormányzata

2024-2029.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) 3
Bevezetés 3
A település bemutatása 3
Értékeink, küldetésünk 8
Célok 9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) 11
1. Jogszabályi háttér bemutatása 11
2. Stratégiai környezet bemutatása 11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége 13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység 36
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége 56
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége 65
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége 75
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása 79
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága 80
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 82
1. A HEP IT részletei 82
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése 82
Jövőképünk 83
Az intézkedési területek részletes kifejtése *(kitöltése javasolt, opcionális)***Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 85
3. Megvalósítás ..... **Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
3.1 A megvalósítás előkészítése 91
3.2 A megvalósítás folyamata 91
3.3 Monitoring és visszacsatolás 93
3.4 Nyilvánosság 93
3.6 Érvényesülés, módosítás 95
4. Elfogadás módja és dátuma 96

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához" c. dokumentum szerint átdolgozva** Pázmánd Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait[1], valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

1. Lakónépesség

A település 2714 hektár kiterjedésű területen fekszik. A kedvező földrajzi helyzet következtében a főváros és a megyeszékhely is könnyen megközelíthető. Pázmándon 910 darab lakóépület található. A község lakásállománya jellemzően lakossági önerős építkezésekkel bővül. Az önkormányzati bérlakások száma: 6. A statisztikai adatok alapján 1105 villanyáram fogyasztó lakóegység mellett 758 vezetékes gázt fogyasztó lakóegység van továbbá 957 vízvezeték hálózatba és 882 szennyvízvezetékes hálózatba bekapcsolt lakás van.

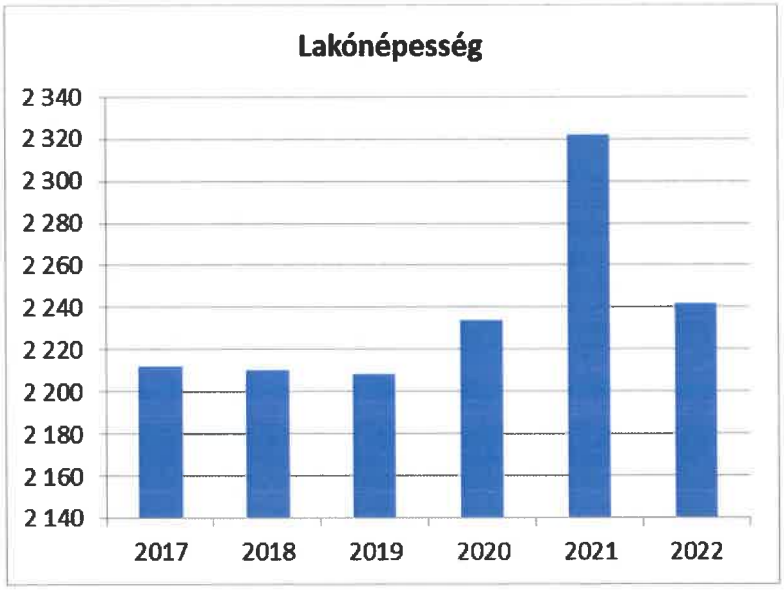
Pázmándon magas a lakóhelyen kívüli munkavállalás aránya, amit tovább növelt a gazdaság szerkezeti átalakulása, a mezőgazdaság leépülése. A lakósság a munkahely érdekében kénytelen vállalni az ingázást. A más településre dolgozni járó foglalkoztatottak száma 500 fő körül mozog.
A lakónépesség az elmúlt időszakban folyamatosan meghaladta a kétezer főt. A 2017. évtől azonban jelentősen nőtt a lakosságszám. A gyermekek számára kiépült napközbeni ellátórendszernek és a minibölcsőde létrehozásának köszönhetően a fiatal családok számára otthonos életvezetést nyújt a község.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	2 212	bázis év
2018	2 210	99,91%
2019	2 208	99,91%
2020	2 234	101,18%
2021	2 322	103,94%
2022	2 242	96,55%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

[1] Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

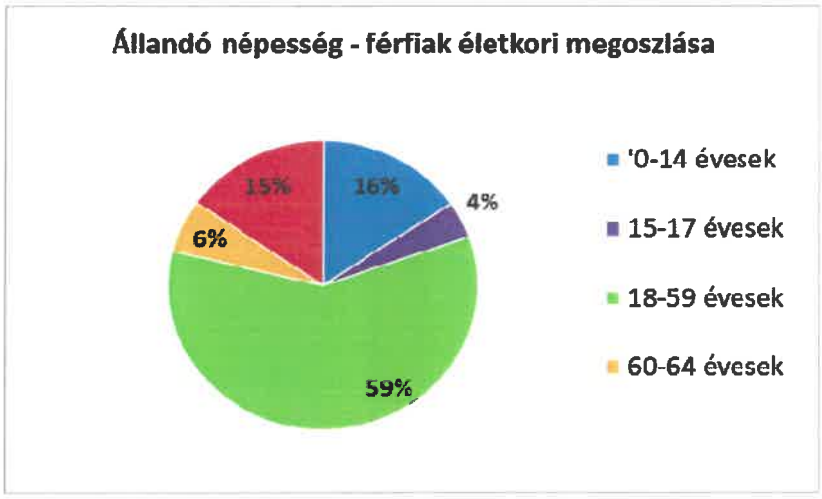

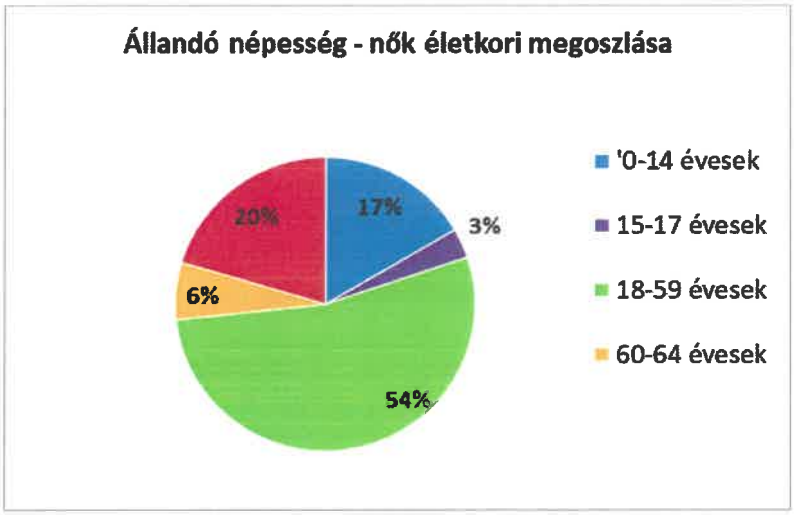
2. Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	**Fő**			**Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)**	
	Férfiak	**Nők**	**Összesen** (TS 003)	**Férfiak** (TS 005)	**Nők** (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 143	1 099	2242	50,98%	49,02%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			70	3,12%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	177	182	359	7,89%	8,12%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	47	36	83	2,10%	1,61%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	677	588	1265	30,20%	26,23%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	67	69	136	2,99%	3,08%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	175	224	399	7,81%	9,99%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség összetételének tekintetében megállapíthatjuk, hogy a férfi lakosság nagyobb arányban van, mint a női állandó népesség.
A 65 év feletti férfiak aránya csökkenést mutat a nők számához képest.

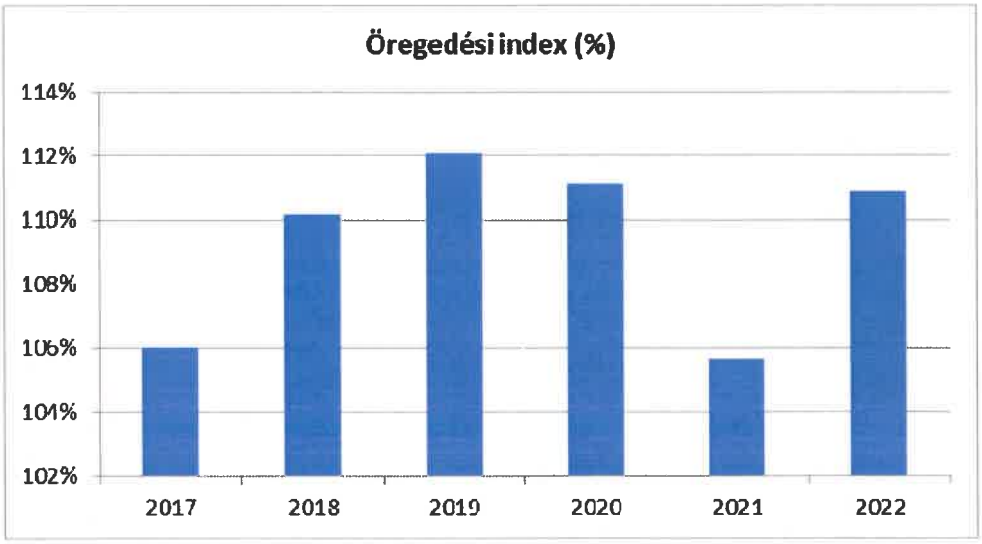

3. Öregedési index

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	**65 év feletti állandó lakosok száma (fő)** (TS 026 és TS 028 összesen)	**0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)** (TS 010 és TS 012 összesen)	**Öregedési index %** (TS 030)
2017	389	367	105,99%
2018	401	364	110,16%
2019	399	356	112,08%
2020	399	359	111,14%
2021	410	388	105,67%
2022	418	377	110,88%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettiek vannak többen, és a település elöregedő. Esélyegyenlőség szempontjából a fiatalos népességszerkezet esetén a gyerekek, az öregedő esetén az idősek fokozottabb ellátására van szükség. Természetesen a gyerekek alacsony számossága nem jelenti azt, hogy ők ne igényelnének fokozott figyelmet, különösen akkor például, ha szüleik alacsony jövedelműek.

Az elmúlt évek idősoros adatait figyelembe véve megállapítható, hogy a település korösszetételénél 2022. évben kiugróan megnőtt a 65 év felettiek száma. A közösség jövője szempontjából előnyös, hogy az eltartottsági ráta nem nő a 65 év feletti népesség számának gyarapodása ellenére sem. Azonban felelősséget jelent a 65 év felettiek növekvő száma, hiszen az önálló életvezetés minél hosszabb ideig történő megőrzése érdekében egyre nagyobb körnek kell, támogató szolgáltatásokat megszerveznie. Mindemellett nagyon örülünk a szépkort megélő idős lakosainknak, akik immáron 2022. december 31.-i adatok alapján 8-an vannak.

4. Belföldi vándorlások

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	**Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)** (TS 031)
2017	3,65
2018	2,71
2019	14,03
2020	20,71
2021	46,53
2022	5,17

Forrás: TeIR, KSH-STAR

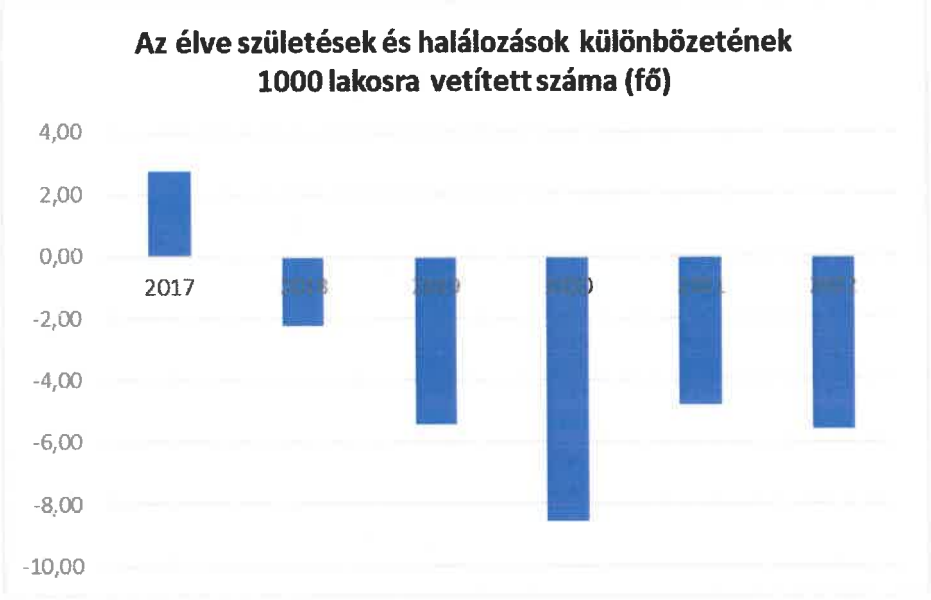
A belföldi vándorlások kiszámítása úgy történik, hogy az odavándorlásból kivonjuk az elvándorlást. Ha pozitív az egyenleg, akkor az odaköltözés, ha negatív, akkor az elvándorlás jellemző. Pázmándon az elmúlt időszakban belföldi vándorlások összege egyértelműen pozitív volt, ezen belül is kiemelkedő volt a 2021-as év adata. Az bevándorlás főleg abból a szempontból előnyös a település számára, hogy jellemzően a fiatalabb aktív korú népesség dönt a lakóhely változtatás mellett és ez a település aktív korosztályainak arányát emeli.

5. Természetes szaporodás

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	**Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)** (TS 032)
2017	2,74
2018	-2,26
2019	-5,43
2020	-8,55
2021	-4,83
2022	-5,60

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás értékének változása az elmúlt évek vonatkozásában negatív tendenciát mutat. A halálozási adatok kis mértékben felülmúlják a születési adatokat. Ezt a csekély természetes fogyást jelenleg bőven ellensúlyozza a belföldi migrációból származó népességnövekedés. Pozitívum, hogy a születések száma évről évre kiegyensúlyozottan 15 – 20 közötti gyermekszületést mutat. Ez a kiegyensúlyozottság jól tervezhetővé teszi a gyermekek napközbeni ellátásra vonatkozó szükségletek kielégítését.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossággal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.
Önkormányzatunk az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a község lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.
Ezen szempontok alapján küldetésének tekinti a lakosság igényeinek magas színvonalú kiszolgálását az alábbi területeken:

- Jó színvonalú közszolgáltatások nyújtása.
- A képviselő-testület és bizottsága hatékony, törvényes működésének biztosítása.
- Egyenrangú kapcsolat kiépítése a lakossággal és munkatársakkal egyaránt.

Értékeink:

- Szaktudás, hatékony, jogszerű ügyintézés
- Jó munkahelyi körülmények
- Esélyegyenlőség, szociális érzékenység, szolidaritás
- Hagyományőrzés, közösségteremtés, kooperáció
- Környezetvédelem, környezettudatosság

Pázmánd település alkalmas arra, hogy a felekezetek, társadalmi rétegek egymás mellett tudjanak élni. Olyan települést kell létrehozni, amely megalapozza a település élhetőségének, lakosai életminőségének javítását, illetve hozzájáruljon a település vezetésének helyes stratégiai, fejlesztési döntéseinek meghozatalához.

A társadalmi esélyegyenlőtlenségek megszüntetése az Európai Unió és hazánk törvényi előírásainak betartása mellett a település számára is alapvető jelentőségű. Fontos, hogy végső célként minden állampolgár, ezen belül minden helyi lakos számára megteremtődjön az esélyegyenlőség az élet különböző területein. Így: a tanulásban, a szociális és egészségügyi ellátásban, a munkához jutásban, a fizikai környezetben, a közszolgáltatások elérésében.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Pázmánd település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:
az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,
a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó Székesfehérvári Egyházmegyével.

Pázmánd Község Önkormányzatának célja, hogy olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen, vagy közvetett formáját védett tulajdonságai alapján, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz.

A Program kiemelt figyelmet fordít a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján elsődlegesen védettnek, illetve hátrányos helyzetűnek minősülő csoportok: a nők, a gyermekek, az idősek, a mélyszegénységben élők és a fogyatékkal élők helyzetére.

A Program egyes, hátrányos helyzetű csoportok feltárását, valamint esélyegyenlőségének előmozdítását szolgáló intézkedéseket tartalmaz, így különösen:

- az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzése, megszüntetése;
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő eséllyel történő hozzáférés biztosítása;
- a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése.

Jelen esélyegyenlőségi helyzetelemzés célja az, hogy a rendelkezésre álló adatok, dokumentumok alapján feltérképezze a város problémáit, lehetőségeit.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti."
A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához" alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)
Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
„Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)
Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény az önkormányzatok számára kötelező jelleggel írta/írja elő a gazdasági program elkészítését és elfogadását. A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőséggel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják. A gazdasági program célja a lakosság életminőségének javításához szükséges önkormányzati háttér biztosítása, melyet az önkormányzat a saját és a külső eszközök felhasználásának optimalizálásával végez. Települési szinten ez egy olyan komplex program, amely a természeti környezet fejlesztésével összhangban tervezi el a különböző beavatkozási területek jövő orientált alakítását az önkormányzat aktív és cselekvő közreműködésével, a lakosság tevőleges támogatásával.

Támaszkodtunk a település környezetvédelmi programjára, településrendezési tervére, valamint településfejlesztési koncepciójára is.

Pázmánd Község Önkormányzata különös figyelmet fordít a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és a sajátos nevelési igényű gyermekek esélyegyenlőségének biztosítására, a minőségi neveléshez-oktatáshoz való hozzáférés javítására, nevelési-oktatási eredményességük előmozdítására, diszkriminációmentesség és szegregációmentesség érvényesülésére, hátránycsökkentő és esélyteremtő tevékenységek tervszerű megvalósítására.

Az Esélyegyenlőségi Terv tartalmazza a munkáltatónál munkaviszonyban, köztisztviselői jogviszonyban álló, hátrányos helyzetű munkavállalói csoportok foglalkoztatási helyzetének elemzését, valamint a munkáltató ezen munkavállalók esélyegyenlőségének biztosítását szolgáló irányelveit és intézkedéseit.
A munkáltató vállalja, hogy az egyenlő bánásmód elvének tiszteletben tartása mellett

- a nők,
- a 40 évnél idősebb munkavállalók,
- a romák,
- a fogyatékos személyek, valamint
- a két vagy több, tíz éven aluli gyermeket nevelő munkavállalók vagy tíz éven aluli gyermeket nevelő egyedülálló munkavállalók

esélyegyenlősége elősegítése érdekében támogató intézkedéseket hoz.
A munkáltató vállalja a munkavállalók hátrányos megkülönböztetésének megakadályozását, ennek keretében elsődlegesen a megelőzés eszközeit alkalmazza. Ez kiterjed a foglalkoztatási jogviszony keletkezésére, annak tartama alatt az illetmények, a juttatások, a képzés, a továbbképzés és egyéb ösztönző eszközök és módszerek, a teljesítményértékelés szempontrendszerének meghatározására, az áthelyezésre, a foglalkoztatási jogviszonnyal kapcsolatos egyéb kérdésekre és a jogviszony megszüntetésre.
Kiterjed továbbá a munkavállalók bárminemű, különösen koruk, nemük, családi állapotuk, nemzetiségük, fajuk, származásuk, vallásuk, politikai, meggyőződésük miatti diszkriminációra. Ez alól

kivétel a foglalkoztatás jellegéből vagy természetéből egyértelműen következő, szükséges megkülönböztetés esetei.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások közül az étkeztetést saját önálló költségvetési szerve a Királyi Konyha Gyermekeinkért útján látja el. A házi segítségnyújtást, a családsegítést, és az idősek nappali ellátását a Humán Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményi Társulással kötött megállapodás alapján látta el.
Bűnmegelőzési koncepció helyi szinten még nincs ezért az országos bűnmegelőzési koncepció tartalmát kell alkalmazni:

A gyermek- és fiatalkori bűnözés csökkenése
2. A település biztonságának növelése
3. A családon belüli erőszak visszaszorítása
4. Áldozattá válás megelőzése
5. Bűnismétlés megelőzése

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR rendszer adatbázisából, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Emellett felhasználtuk a helyi szakemberek tapasztalatait, a különböző helyi ágazati beszámolók megállapításait is. A helyzetelemzés alapját adó statisztikai adatok legnagyobb részét az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR) adatbázisból gyűjtöttük össze. Jelentős segítséget nyújtottak továbbá a releváns adatok összegyűjtéséhez az önkormányzat, valamint az önkormányzat társszervei és intézményei nyilvántartásai és statisztikái. Ezen kívül támaszkodtunk egyes ágazati beszámolók megállapításaira, a különböző területeken dolgozó szakemberek tapasztalataira. Azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs, vagy nem lehet, elsősorban a 2011. évi és 2022. évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

A releváns adatok rendelkezésére állnak, kutatások nem készültek. A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint az önkormányzatnál rendelkezésre álló nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Ahol nem tudtunk releváns adatokat közölni, azokat a pontokat megjelöltük az indikátor táblázatban.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a **mélyszegénység**, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca": a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során fontos kérdés a **hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülése**. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe, mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

Egyre több családnál fordul elő az is, hogy mindkét szülő munkanélkülivé vált, és csak a gyermekek után járó családi ellátásokból élnek. Ennek az állapotnak az egyik következménye lett a mélyszegénység kialakulása. Az itt élő gyermekeknek természetessé vált, hogy a szülők otthon vannak, nem dolgoznak, így az ő szocializációjuk során nem azt sajátították el, hogy az iskola elvégzése után munkahelyet kell keresniük, hanem bekerültek a szociális ellátórendszerbe.

Míg korábban szinte csak az általános iskolát végzett aktív korúak kerültek bele az ellátórendszerbe, az elmúlt években egyre több szakmával és érettségivel rendelkező fiatalnak sem sikerült munkát találnia. Ebből az állapotból kikerülni egyre nehezebbé vált és súlyos mentális terheket rótt az érintettekre a munkanélküliség okozta szegénységük.

Szociálpolitikai megközelítésben a munkanélküliek a hátrányos helyzetűek azon csoportja, akik nem bizonyultak elég erősnek a munkából származó jövedelemért folytatott harcban, és így munka nélkül maradtak. A munkanélküliségből következik, hogy nem rendelkeznek jövedelemmel, így gyakran megélhetési gondjaik vannak. Ezen az állam – a törvény által előírt ideig – a munkanélküli segéllyel és más munkanélkülieket támogató programokkal igyekszik segíteni.

Mindenkire bejelentési kötelezettség vonatkozik, aki elvesztette a munkáját. Ennek elmulasztása jelentheti azt is, hogy a munkanélküli személy nem lesz jogosult a támogatásokra.

Egy társadalom erkölcsi-jogi és mentális állapotát jól jellemzi az, hogy miképpen tudja segíteni különböző okokból, például egészségügyi állapot miatt hátrányos helyzetbe került tagjainak munkavállalását, munkaerő-piaci elhelyezkedését.

A fogyatékos emberek beilleszkedését a társadalomba, elfogadottságukat elősegíti, ha dolgoznak, ha megélhetésüket munkából származó jövedelemből tudják biztosítani.

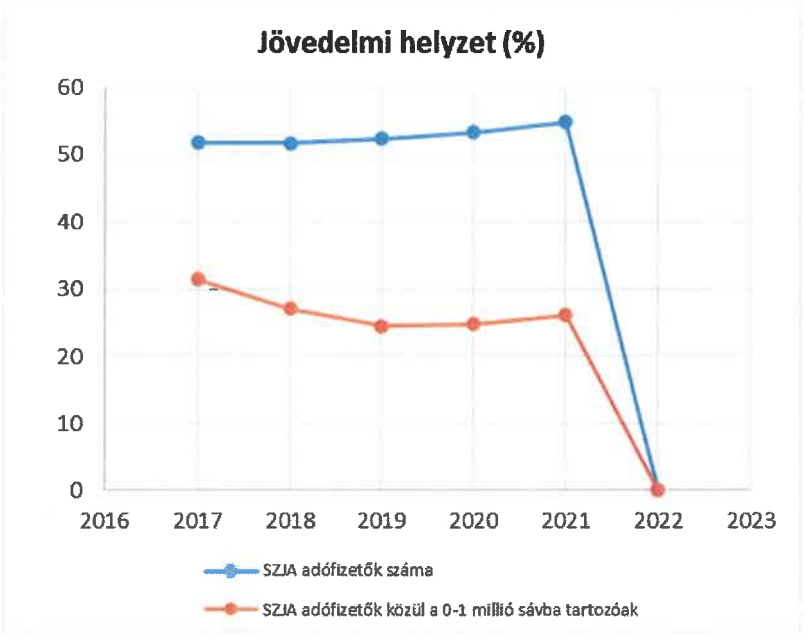
Természetesen a fogyatékosság jellege, súlyosságának foka erőteljesen befolyásolja a munkavállalás lehetőségét.

Az adott településen meghatározó milyen a foglalkoztatottság mértéke, a munkanélküliek aránya, a munkaerőpiac általános helyzete.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	51,78	31,39
2018	51,68	27,00
2019	52,37	24,44
2020	53,26	24,71
2021	54,77	26,07
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A táblázatok számai segítségével kaphatunk képet arról, hogyan változott a munkanélküliek száma az elmúlt évek során. A munkanélküli ellátásokra való jogosultságot szabályozza a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.), és figyelembe kell vennünk a Mötv. foglalt feladatokat is. Itt figyelemmel kísérhetjük az álláskeresők nemek, illetve korcsoport szerinti bontását is.

Az önkormányzat az Flt. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során
a) közfoglalkoztatást szervez,
b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,

c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
d) az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A helyi önkormányzat az Mötv. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

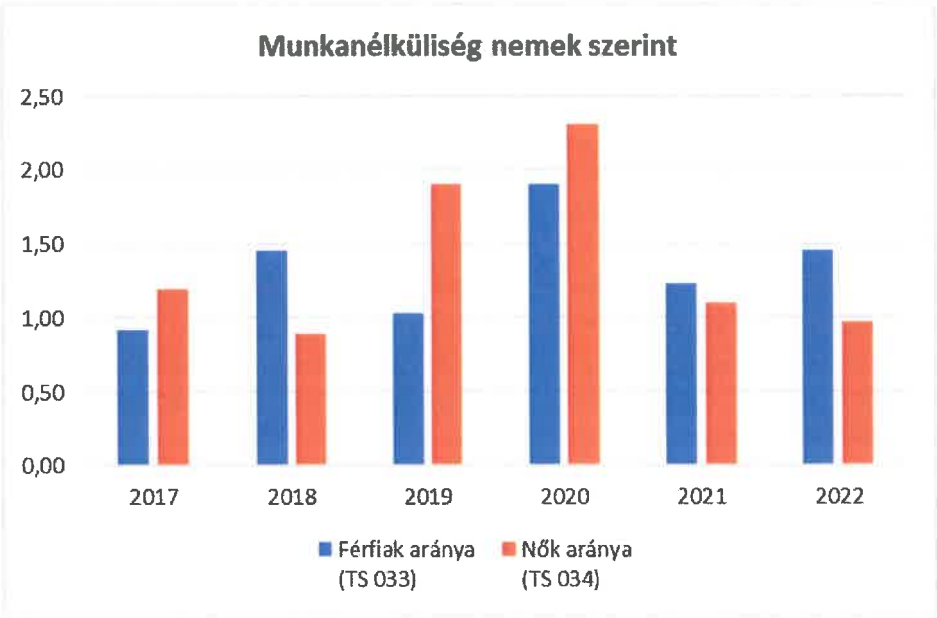
A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	**Nők aránya** (TS 034)	**Összesen**
2017	0,92	1,19	1,06%
2018	1,45	0,89	1,17%
2019	1,03	1,90	1,47%
2020	1,90	2,31	2,11%
2021	1,23	1,10	1,17%
2022	1,45	0,97	1,21%

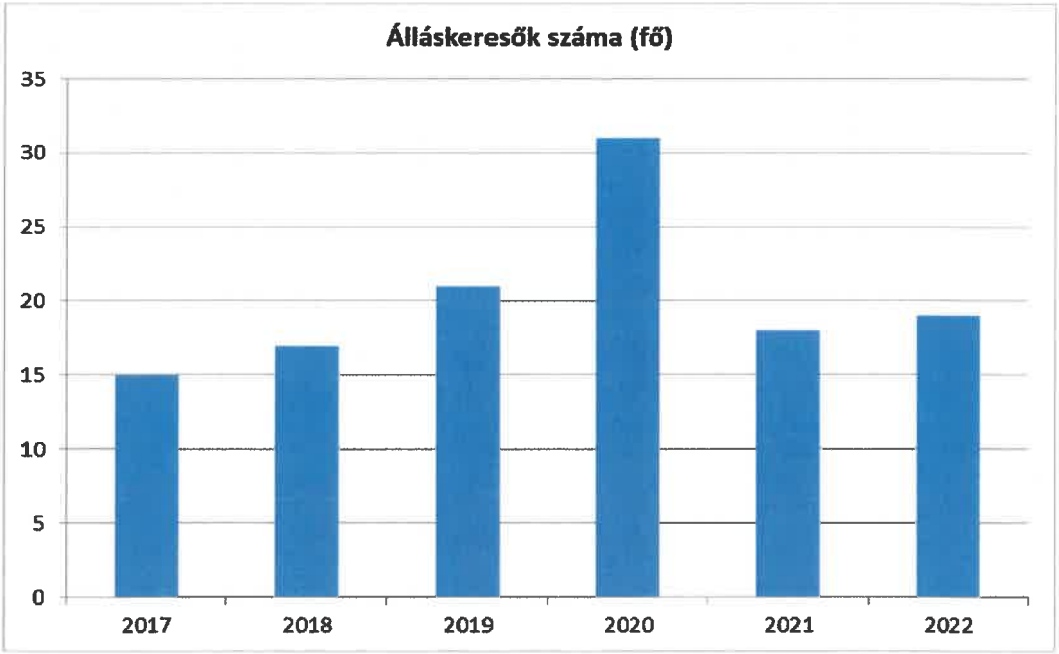
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

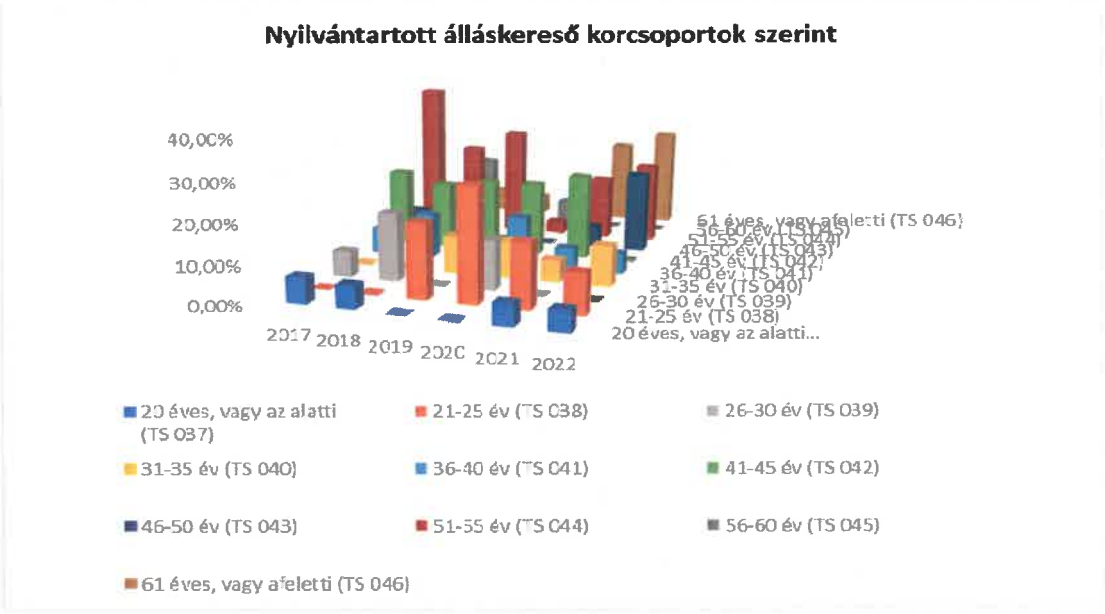

Az álláskeresők száma jelentősen csökkent az előző évekhez képest. A 2020. évtől jelentős mértékű csökkenést mutat az álláskeresők aránya. A férfiak és nők aránya jelentősen nem változott.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	**Év**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
	Fő összesen	**15**	**17**	**21**	**31**	**18**	**19**
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	1,00	0,00	0,00	1,00	1,00
	%	6,67%	5,88%	0,00%	0,00%	5,56%	5,26%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	0,00	4,00	9,00	3,00	2,00
	%	0,00%	0,00%	19,05%	29,03%	16,67%	10,53%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	3,00	0,00	4,00	0,00	0,00
	%	6,67%	17,65%	0,00%	12,90%	0,00%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	0,00	2,00	3,00	1,00	2,00
	%	0,00%	0,00%	9,52%	9,68%	5,56%	10,53%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	2,00	4,00	4,00	1,00	1,00
	%	6,67%	11,76%	19,05%	12,90%	5,56%	5,26%
41-45 év (TS 042)	Fő	3,00	3,00	4,00	6,00	4,00	0,00
	%	20,00%	17,65%	19,05%	19,35%	22,22%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	1,00	4,00
	%	6,67%	0,00%	0,00%	0,00%	5,56%	21,05%
51-55 év (TS 044)	Fő	6,00	4,00	6,00	1,00	3,00	4,00
	%	40,00%	23,53%	28,57%	3,23%	16,67%	21,05%
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	3,00	0,00	2,00	0,00	0,00
	%	6,67%	17,65%	0,00%	6,45%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1,00	1,00	1,00	2,00	4,00	5,00
	%	6,67%	5,88%	4,76%	6,45%	22,22%	26,32%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében miként változik. *Az adatok vizsgálata nem mutat jelentős eltérést* a korosztályok között. Esélyegyenlőségi szempontból jelentős tendencia, hogy az 40 év és a 45-49 év feletti korosztályok részaránya az álláskeresők között jelentősen csökkent. Az idősödő munkavállalóknak is nevezett 59 év feletti korban az álláskeresővé váló aktív korúak nehezebben találnak maguknak új munkahelyet, mint a fiatalabb korosztályok, ezért számukra hosszabbodik az álláskeresésben töltött idő és nagyobb eséllyel válnak tartósan munkanélkülivé.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

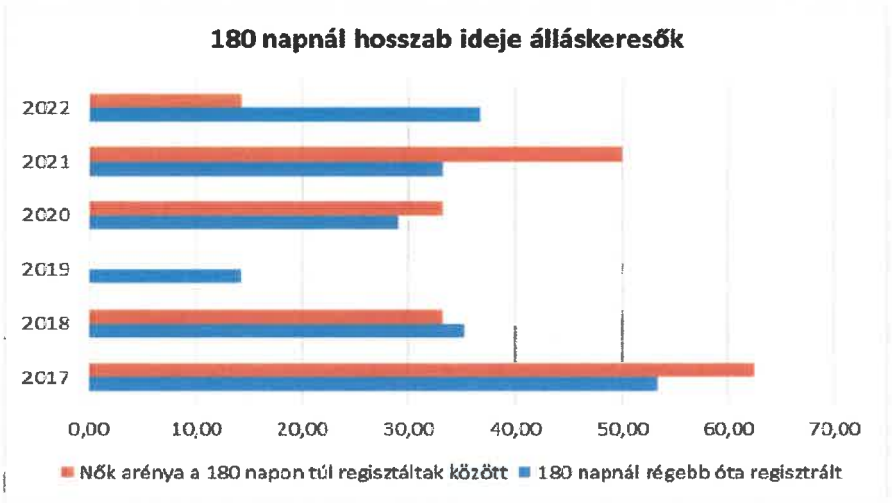
Év	**180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya** (TS 057)	**Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül** (TS 058)
	%	%
2017	53,33	62,50
2018	35,29	33,33
2019	14,29	0,00
2020	29,03	33,33
2021	33,33	50,00
2022	36,84	14,29

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen élő aktív korosztály körében a 2017. évhez képest csökkenést mutat a tartós munkanélküliek száma és aránya az elmúlt években.
A munkanélküliség kihat a település jövőbeni állapotára is.
Ezekben a gazdasági válság által sújtott években a munkanélküliségnek egyéni következményeit érzékelik a településen élő emberek. Ezek az egyéni ártó hatások különösen tartós munkanélküliség esetén jelentkeznek:
- a megszerzett tudás elértéktelenedése,

- társadalmi és szociális, kulturális elszigetelődés
- pszichológiai és egészségügyi problémák,
- családi feszültség és konfliktusok,
- alkoholizmus,
- eladósodás veszélye,
- agresszivitás.

Az önkormányzat nem tud a közmunka program folyamatos koordinációján túl a helyi foglalkoztatási problémákba munkáltatói szerepkörben bekapcsolódni. Ahogy eddig is a közösségi szolgáltatások színvonalas megszervezésén és ellátásán keresztül az önkormányzat mindent elkövet annak érdekében, hogy a tartós munkanélküliség kísérőjelenségeit csillapítsa.
A százalékos arányok kiszámolása arra mutat rá, hogy milyen arányban vannak a tartós munkanélküliek (180 napnál régebben regisztrált munkanélküli). Az adatok a tartós munkanélküliekről és a település gazdasági potenciáljáról ad képet. A táblázatból látható, hogy az elmúlt években a tartós munkanélküliek aránya csökkent és remélhetőleg a következő években javulnak a településen és gazdasági vonzáskörben a foglakoztatási lehetőségek. A jelenlegi helyzetben az önkormányzat szociális biztonsági rendszerében plusz kiadásokkal jár a nehézséggel küzdő háztartások életvezetésének és a lakhatásának szociális támogatása.

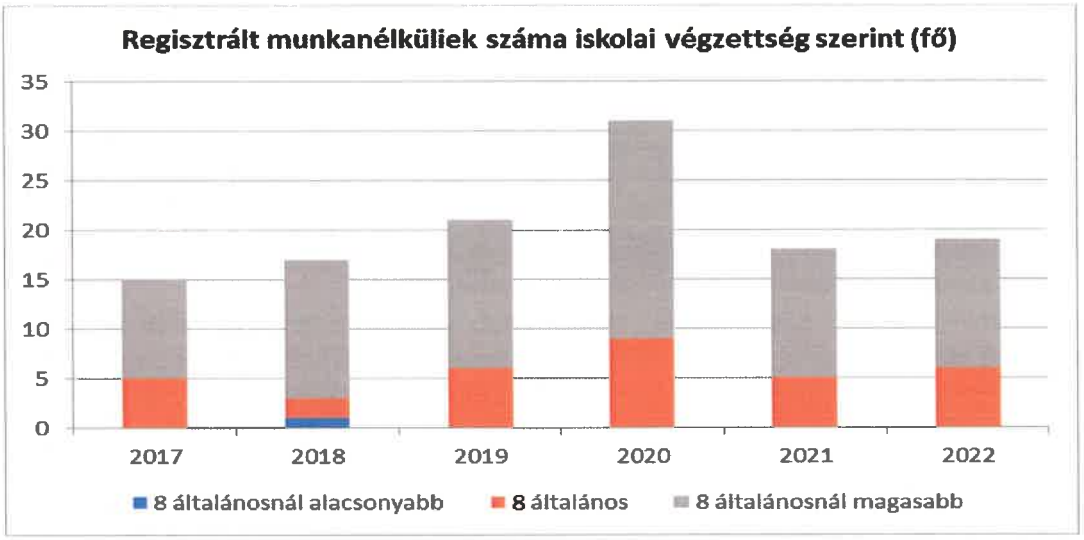
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	15	0	0,00%	5	33,33%	10	66,67%
2018	17	1	5,88%	2	11,76%	14	82,35%
2019	21	0	0,00%	6	28,57%	15	71,43%
2020	31	0	0,00%	9	29,03%	22	70,97%
2021	18	0	0,00%	5	27,78%	13	72,22%
2022	19	0	0,00%	6	31,58%	13	68,42%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A népszámlálási adatokból kitűnik, hogy nagy mértékben javulás tapasztalható az alacsony iskolázottság terén.

A 3.2.4. számú adattábla számszerűen adja meg, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül milyen létszámban vannak az alacsony iskolai végzettségűek. A 8 általánosnál alacsonyabb végzettséggel rendelkező regisztrált munkanélküliek száma kiemelkedően emelkedett az évek során. Ezzel egyidejűleg a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők száma kis mértékben csökkent.
Az önkormányzat törekszik arra, hogy feltárja a településen élők számára elérhető felnőttképzési lehetőségeket. A polgármesteri hivatal elsősorban azzal tudja segíteni a munkaerő-piaci versenyképesség megőrzését a településen élő aktív korosztály számára, hogy a közösségi közlekedés feltételeit folyamatosan próbálja javítani annak érdekében, hogy mind a munkahelyre történő beközlekedés, mind a felnőttképzés elérhetősége javuljon a településen lakó aktív korosztályok számára.

A nyugdíjrendszerben történő átalakítások munkaerő-kínálat növekedést idéztek elő az idősebb munkavállalói csoportokban, ahol a szakképzetlenség, vagy a versenyképességi szempontból előnytelen szakképzettség eddig is magasan tartotta az állásvesztés kockázatát.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét.

A közfoglalkoztatásban részt vevők közül néhányan az intézményvezetőkkel egyeztetve kapnak kihelyezett munkalehetőséget, de zömében a közterületek tisztántartásában, karbantartásban dolgoznak. Mivel a közfoglalkoztatottakra pályázni kell a járási foglalkoztatási osztályoknál, így számuk meghatározott, valamint adott a foglalkoztathatóságuk ideje, hossza és a betöltendő munkakör is.

Az évek alatt sajnos kevés esetben sikerült a közfoglalkoztatásba bevonni a támogatásban részesülőket. Ez magasabb összegű juttatást eredményezett a részükre, illetve esélyt kaptak arra, hogy tartósan alkalmazásba kerüljenek. A közfoglalkoztatásban, képzésben, illetve munkaviszonyban eltöltött legalább 30 napos munka feltétele a következő évben folyósítható foglalkoztatást helyettesítő támogatásnak.

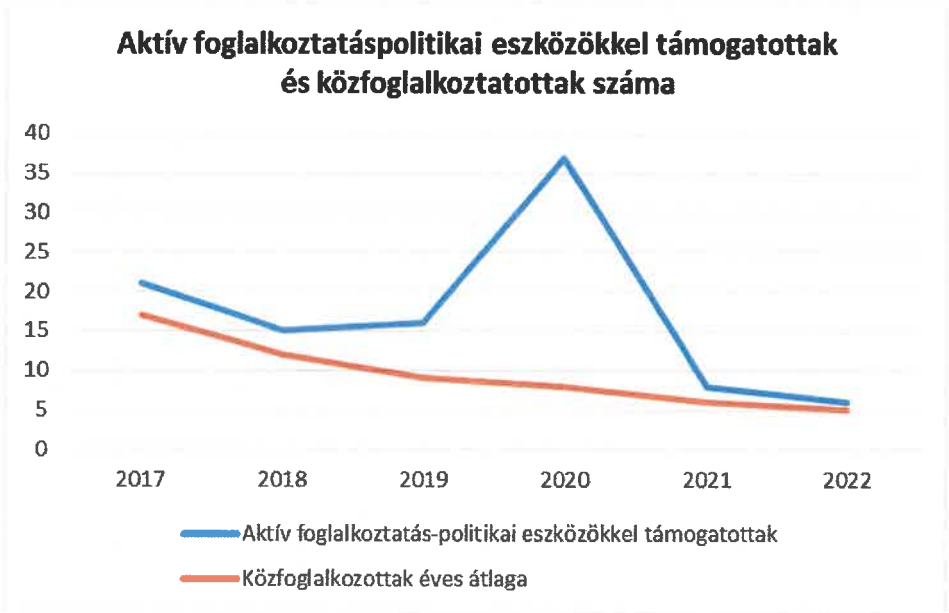
A közmunka program előnyt biztosít az állás nélküli személynek azáltal, hogy a közmunka ideje munkavégzésnek minősül, másrészt előnyt jelent a foglalkoztatónak, mivel kedvező anyagi feltételekkel – részben a munkaügyi központ pályázati finanszírozásával - tud ellátni közcélú feladatokat.

A közmunkások foglalkoztatásával kapcsolatban az Önkormányzat

d) megvizsgálja a közmunkások foglalkoztatásának lehetőségeit,
e) kihasználja a közmunkával való foglalkoztatás finanszírozási előnyeit,
f) rendszeresen együttműködik a járási foglalkoztatási osztállyal.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitika		
Év	**Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma** (TS 050)	**Közfoglalakoztatottak száma** (TS 055)
	Fő	**(éves átlag - fő)**
2017	21	17
2018	15	12
2019	16	9
2020	37	8
2021	8	6
2022	6	5

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat azt mutatja, hogy az aktív korú (15-64 év közötti) lakónépesség hány %-a vesz részt közfoglalkoztatásban. Az adatok arra világítanak rá, hogy a helyi munkaerő foglalkoztatásában milyen szerepe van az önkormányzat közfoglalkoztatási programjának.

A közfoglalkoztatás szerepe a tartós munkanélküliek foglalkoztatásában egyre inkább felértékelődött, és a társadalom részéről megnyilvánuló közérdeklődés középpontjába került. Az állam a 2017-2022. években a foglalkoztatási helyzet javítása és a társadalmi felzárkózás elősegítése érdekében nem csak irányítással, szervezéssel és fejlesztéssel avatkozott be, hanem ennek keretében a közfoglalkoztatás támogatására is egyre több közpénzt fordított. A foglalkoztatási gondok enyhítését szolgáló cél-,

intézmény- és eszközrendszer, továbbá a közfoglalkoztatás szabályos működtetését biztosító jogszabályi háttér lényeges változásokon ment, illetve megy keresztül. A közfoglalkoztatás célja a tartósan munkanélküli, szociális segélyben részesülő személyek közfoglalkoztatásban való fokozottabb részvételére, valamint a szakképzetlen munkavállalók munkaerőpiacról való kiszorulásának megakadályozására irányul. A táblázat is szemlélteti, hogy a közfoglalkoztatás kialakított rendszere a tartósan munkanélküli személyek közfoglalkoztatásban való fokozottabb részvételére, illetve a támogatott foglalkoztatás biztosítására irányuló stratégiai célkitűzések teljesülését eredményesen támogatta. A közfoglalkoztatásba bevontak érintett létszáma 2022-re a harmadára csökkent.

g) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Pázmándon olyan ágazat működése nem számottevő, ahol részmunkaidős foglalkoztatás a jellemző. A foglalkoztatottak nemek szerinti csoportosítása alapján jellemzően többségben a férfi munkaerő alkalmazása a döntő, amiből kivétel az önkormányzatok és a képzőintézmények, ahol a női alkalmazottak többsége mutatkozik. A település vállalkozásaiban a munkaerő felvételekor a végzettségen kívül elsősorban a szakmai tudásra és tapasztalatra helyeződik a hangsúly. A munkáltatók munkaerőkérdéseiket elsősorban a belső toborzás, illetve ismerősi körben való ajánlás útján valósítják meg.

A munkaügyi központ közvetítő szerepe leginkább az önkormányzat és intézményei esetében tölt be kiemelkedő szerepet, a vállalkozások általában kevésbé veszik igénybe a központ szolgáltatásait. A vállalkozások munkaügyi kirendeltséggel való kapcsolata a környéken hiányosnak tekinthető. Az állások betöltésére alkalmazott módszerek közül (elsősorban a multinacionális vállalkozások esetében) egyre dominánsabbá kezd válni az internetes hirdetés, ami a költségtakarékosság és az információáramlás hatékonysága szempontjából racionális számukra, de a munkát kereső közönség szempontjából kirekesztő lehet ez az opció.

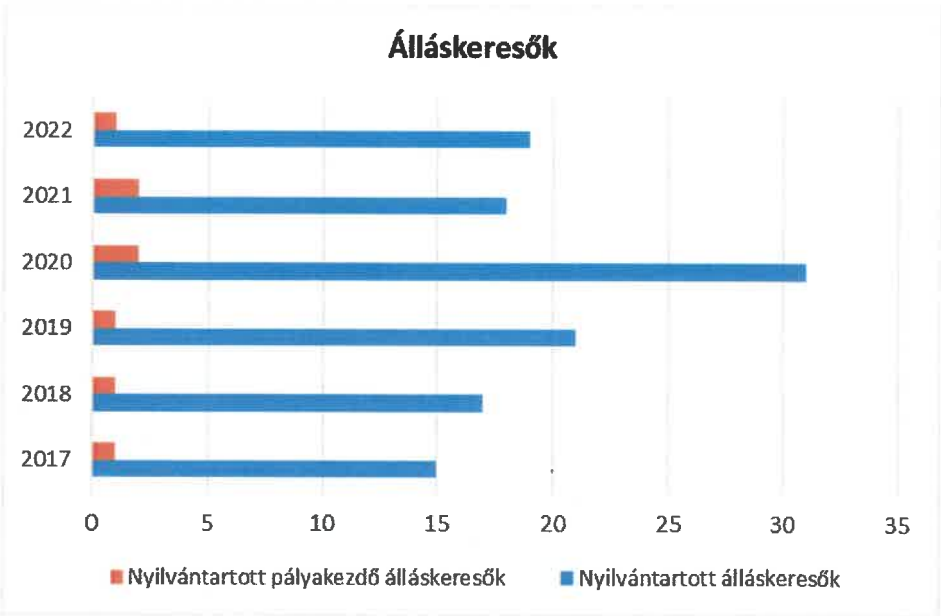
A munkaerő-piaci tendenciákat jelentősen befolyásolja és deformálja Pázmánd környékén is a gazdasági világválság által okozott helyzet. A gazdasági recesszió következtében a vállalkozások kivárnak a munkaerő felvétellel, fejlesztéseiket elsősorban a rendelkezésre álló humán erőforrással igyekeznek megoldani.

A tapasztalatok alapján a megváltozott munkaképességűek, illetve a fogyatékkal élők foglalkoztatására jelenleg a járásban működő munkáltatók kevéssé vannak felkészülve, hiszen e társadalmi réteg foglalkoztatásának hagyományai kezdeti stádiumban vannak jelen. A vállalkozások vonatkozásában szintén tapasztalat, hogy sem az iskolarendszerű képzőintézmények, sem a munkáltatók nem ápolnak szorosabb együttműködést, csupán a szakmai gyakorlati helyek biztosításában van némi együttműködési szándék, hajlandóság. A munkaügyi központ szerepét leginkább az álláskeresők érzik a környező településeken, akik viszonylag nagy aránya fordul a központhoz, de sok esetben nem állásért, hanem támogatott képzésekért. A jelenleg foglalkoztatottak többsége, ha váltott is már munkahelyet, akkor igyekezett a munkanélküli státusz kihagyásával ezt megtenni, vagy inkább családi, ismerősi körben kért segítséget, illetve önállóan igyekezett állást találni magának. A munkaügyi központ álláskeresés során nyújtott segítsége hatékonyságát lehetne javítani.

h) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	15	1
2018	17	1
2019	21	1
2020	31	2
2021	18	2
2022	19	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fiataloknak az átlagosnál nagyobb munkanélküliségi érintettsége napjainkban világjelenség. A leghátrányosabb helyzetben a képzetlen, csak alapfokú végzettséggel, vagy azzal sem rendelkező fiatalok vannak, akiknek komoly esélyük van arra, hogy hosszabb időszakot is stabil állás nélkül éljenek meg. A helyi tapasztalatok alapján elmondható, hogy Pázmándon a pályakezdő fiatalok munkanélküliségi adatai az országos adatoknál jóval kedvezőbb képet mutatnak. A pályakezdő regisztrált álláskeresők száma tartósan 10 fő alatt volt az elmúlt években. Akik pályakezdőként esetleg frissen szerzett szakmával sem találnak állást, többnyire azért nem jutnak álláslehetőséghez, mert szakmai tapasztalattal nem rendelkeznek. A munkáltatók a szakmai bizonyítvány mellett az esetek döntő részében gyakorlattal rendelkezőket várnak.

Ha a frissen végzett pályakezdőket vizsgáljuk, elmondhatjuk, hogy többen közülük nem akarnak az általuk elsajátított szakmában dolgozni, hiszen amikor a pályaválasztás előtt álltak, nem tudták még eldönteni, hogy mivel foglalkoznának majd a jövőben. Tehát óriási jelentősége lenne az átképzési lehetőségeknek számukra. Megemlíthetjük a munkáltatók azon elvárásait is, melyek nemcsak a gyakorlatra és a szakképzettségre vonatkoznak, hanem az egyén személyiségére, képességeire és gyakorlatiasságára.

i) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Pázmándon, helyben 2018. évtől elérhető az aktív korú népesség munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és szolgáltatásaik. A felnőttképzési programok helyben megkönnyítik annak a problémának a kezelését, hogy az álláskeresők között jelentős azoknak az aránya, akik a szakképzettség és az alapfokú végzettség hiány miatt, nem jutnak munkához. Felnőttképzésre a Művelődési Házban biztosítunk helyet, ahol esti képzésre van lehetőség a Kálvin János Református Gimnázium és Általános Iskola kihelyezett képzésének köszönhetően.

j) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A közfoglalkoztatásban az emberek kiválasztása során figyelembe vesszük, hogy a nagyon nehéz helyzetben lévő családokból is részt vehessenek a programban. A mélyszegénységben élőket és a romákat is foglalkoztatjuk az önkormányzati fenntartású intézményekben. Továbbá részt vesznek a Polgármesteri Hivatal, és közterületek gondozásában.

k) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Ha megvizsgáljuk a munkával nem rendelkezők nem és korcsoport szerinti megoszlását, akkor megfigyelhetjük, hogy az idősebb korosztály, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, a fogyatékos emberek és a megváltozott munkaképességűek hátrányos helyzetben vannak a foglalkoztatás területén. Ezen a helyzeten szeretnénk javítani, a célcsoport képzési lehetőségeiről való tájékoztatásával és a munkalehetőségek felkutatásával.

A járási foglalkoztatási osztály lehetőségeihez mérten igyekszik a foglalkoztatásokat, elhelyezkedéseket támogatni, de mégsem tud hatékony segítséget nyújtani az álláskeresők elhelyezkedésében. Ezért nem is regisztrálnak már sokan a munkanélküliek közül. Ez viszont azt a hátrányt hordozza, hogy a különböző önkormányzatokon keresztül kapott állami támogatásoktól a regisztráció, illetve együttműködés hiányában elesnek. A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű társadalmi csoportok (pl. megváltozott munkaképességűek) egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét. Az esélyegyenlőséget megerősíti pozitív intézkedések azért is szükségesek számukra, mert e csoportok a munkaerőpiacon összetett szemléletbeli hátrányokkal küzdenek, az aktív támogatásokban pedig munkanélkülieken belüli arányuknál sokkal kisebb arányban vesznek részt.

l) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáférésének lehetőségei.

Digitális ismeretek megszerzésére a Művelődési Házban elérhető szolgáltatás útján van lehetőség.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és az álláskeresők számára elérhető támogatásokat.

A Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.

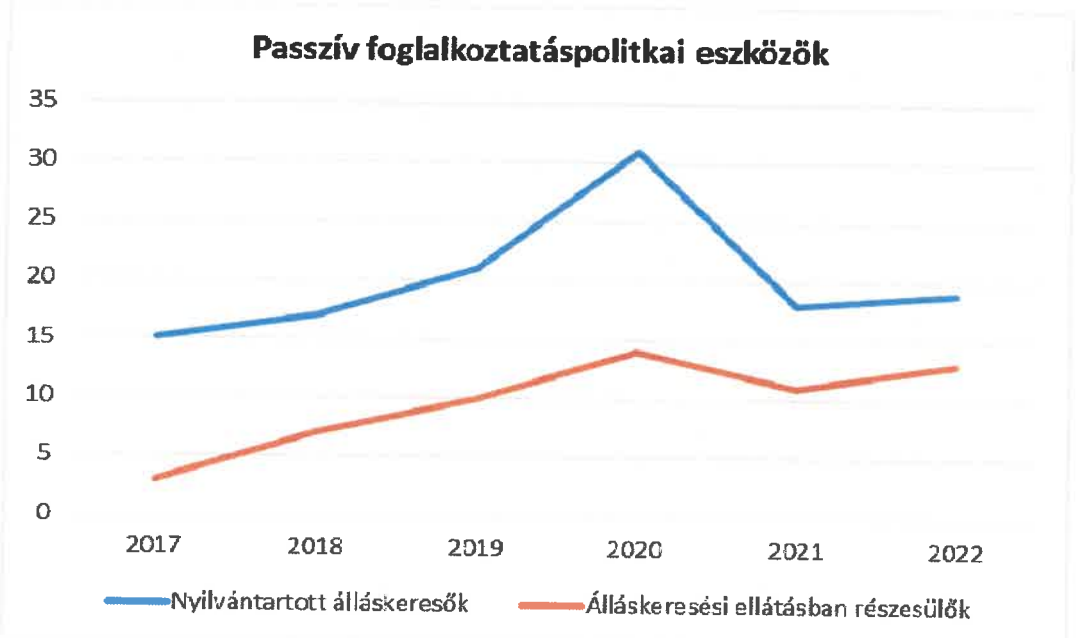
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

Az álláskeresési támogatásban részesülők száma jelentősen visszaesett, ez a főleg a támogatás megállapítására vonatkozó jogszabályok szigorításának köszönhető.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

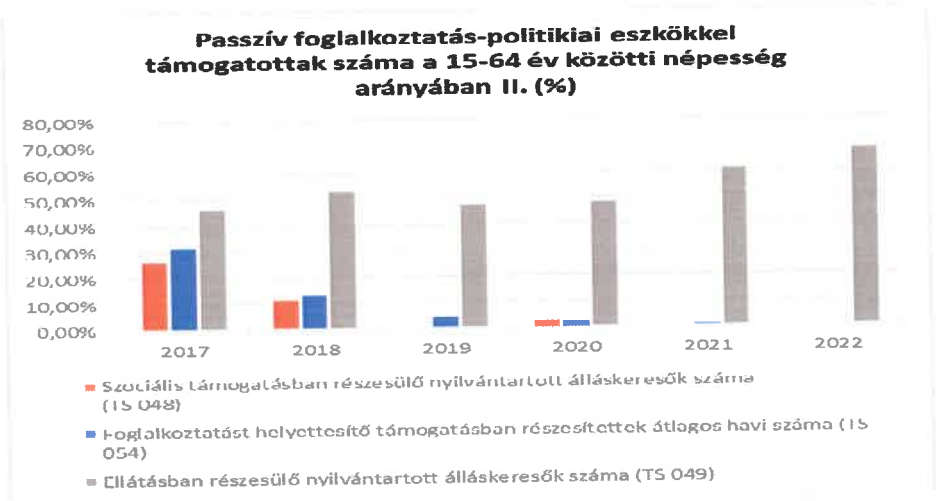
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	15	1,03%	3	20,00%
2018	17	1,18%	7	41,18%
2019	21	1,45%	10	47,62%
2020	31	2,10%	14	45,16%
2021	18	1,18%	11	61,11%
2022	19	1,31%	13	68,42%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	4	26,67%	5	32,00%	7	46,67%
2018	2	11,76%	2	13,35%	9	52,94%
2019	0	0,00%	1	4,33%	10	47,62%
2020	1	3,23%	1	2,97%	15	48,39%
2021	0	0,00%	0	1,39%	11	61,11%
2022	0	0,00%	0	0,00%	13	68,42%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	1
2018	2
2019	2
2020	2
2021	1
2022	1

Forrás: TeIR, KSH

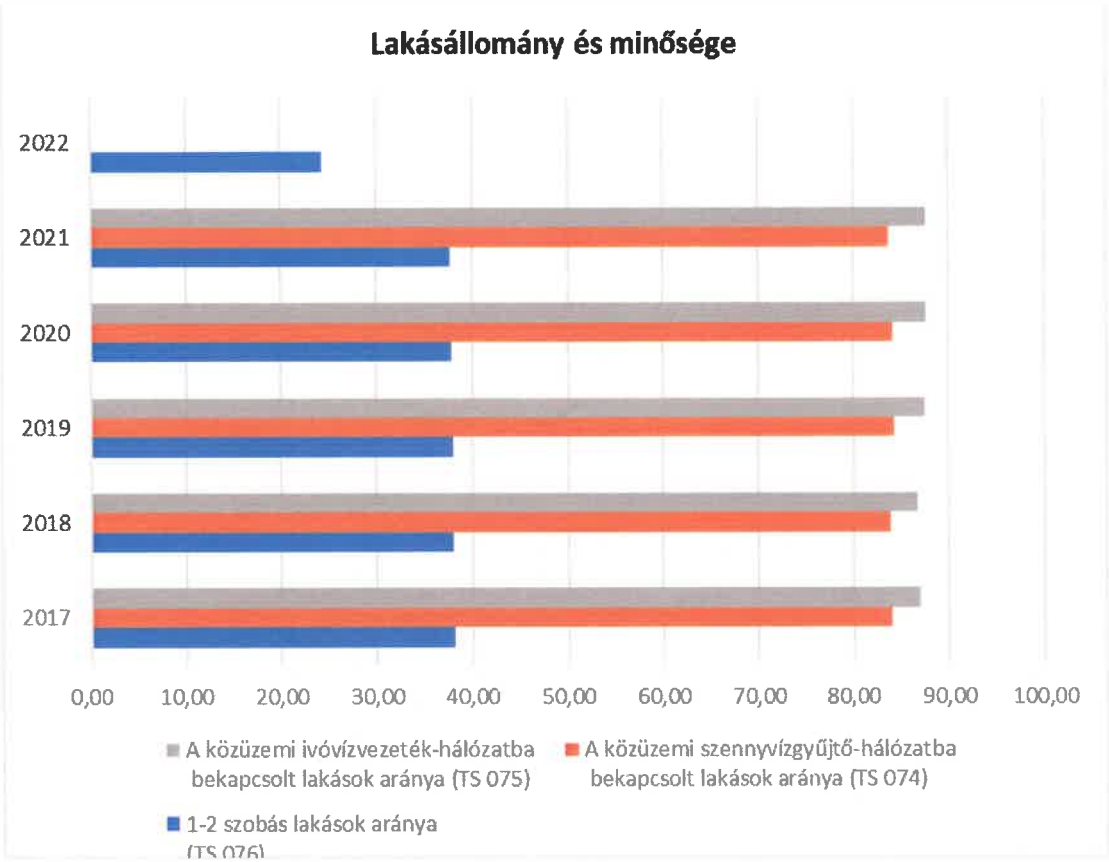
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	912	2	2,19	38,16	84,10	86,95
2018	915	3	3,28	38,03	83,93	86,78
2019	916	1	1,09	37,99	84,39	87,55
2020	921	6	6,51	37,89	84,15	87,73
2021	928	7	7,54	37,72	83,73	87,72
2022	895	6	6,70	24,36	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A település lakásállománya állandónak mondható. Az esetleges lakásállomány szám bővülés magán beruházásokból várható.

a) bérlakás-állomány

A meglévő 6 darab önkormányzati bérlakásból 2 lakás (Fő utca 61.) nem kiadható életveszélyesnek minősített állapota miatt. Nagy valószínűséggel az építményt el kell bontani. A Béke utca 2. szám alatti 2 db lakás önkormányzati lakás, melynek felújítása 2018 évtől folyamatosan történt.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2017	912	n.a.	n.a.	n.a.	6	0	n.a.
2018	915	n.a.	n.a.	n.a.	6	0	n.a.
2019	916	n.a.	n.a.	n.a.	6	2	n.a.
2020	921	n.a.	n.a.	n.a.	6	2	n.a.
2021	928	n.a.	n.a.	n.a.	6	2	n.a.
2022	895	n.a.	n.a.	n.a.	6	2	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Két szolgálati lakás (Gárdonyi G. u.) felújítása pályázat útján 2022 évben megtörtént, az 5 éves fenntartási időszak alatt gyógypedagógus és körzeti megbízott részére került kiadásra

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen nem releváns.

e) lakhatást segítő támogatások

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzintézeti kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt. A lakásfenntartási támogatás alapnyi jogon, normatív alapon állapítható meg.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások

Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	10
2018	n.a.	33
2019	n.a.	28
2020	n.a.	103
2021	n.a.	100
2022	n.a.	71

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Az adósságcsökkentési támogatást Pázmánd község Önkormányzata nem vezette be. Nincs pontos adatunk, információnk a lakosság eladósodottságával, a tartozások összegszerűségével kapcsolatban.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A település földrajzi adottságainak köszönhetően nem beszélhetünk külterületi lakóövezetről. A településen távolsági buszjáratokkal minden közszolgáltatáshoz el lehet jutni, melyek többnyire a falu középpontjában találhatók.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Szegregáltamnak nevezzük azokat a földrajzilag egybetartozó és elhatárolható területeket, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korú lakosságon (15-64 éves korosztály) belül eléri, illetve meghaladja az 50%-ot.

A TÁMOP konstrukció keretében azon települések vonatkozásában ítélhető meg támogatás a szegregátumok komplex, humán fejlesztésére, ahol legalább 10 lakásban legalább 45 fő él szegregált lakókörnyezetben. Pázmándon nincs olyan lakóövezet, amely megfelelne ezeknek a kritériumoknak.
A romák beilleszkedtek a lakosságba, többnyire elszórtan egy utcában egymás szomszédságában élnek romák és nem romák.

b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Településen nem releváns.

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Településen nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. Törvény értelmében a települési önkormányzatnak az egészségügyi alapellátás körében gondoskodni kell:

a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
b) a fogorvosi alapellátásról,
c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
d) a védőnői ellátásról,
e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon támogatásba részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	1	0	1	50	8,11
2018	0	1	0	1	53	7,01
2019	0	1	0	1	46	2,47
2020	0	1	0	1	43	4,04
2021	0	1	0	1	39	6,17
2022	0	1	0	1	42	7,05

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Pázmánd község Önkormányzata, ahogy azt az önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény előírja, kötelező feladatként biztosítja a településen az egészségügyi alapellátást.

Háziorvosi körzet:	1	ellátott 1503 fő
Házi gyermekorvos körzet :	1	ellátott 322 fő
Védőnő szolgálat:	1	ellátottak száma 339 fő

A községben a lakosság egészségi állapota az országos mutatókkal megegyezik. A krónikus betegségek között magas a cukorbetegségben, vérnyomás problémákban, szív és érrendszeri betegségben, elhízásban, zsíranyagcsere zavarokban, daganatos betegségekben szenvedő betegek száma. A jövőben prognosztizálható a cukorbetegek számának emelkedése, ezen betegségek szövődményeként kialakuló szív- és érrendszeri és egyéb szervi károsodások, amelynek okaként a mozgásszegény életmód, a helytelen táplálkozási szokások, a dohányzás, alkoholfogyasztás és stressz tehetők felelősség.

Nagyon fontos szerephez kell jutnia a megelőzésnek. A megelőzés területén a háziorvosok, védőnők, körzeti ápolók felelőssége a legnagyobb, de a családok szűrése, a betegségek korai felismerése, korrekt gondozása tekintetében továbbá az iskolák, közösségek tudatformáló tevékenysége sem elhanyagolható például a részvétel ösztönzése a szűrőprogramokon, életmód– és táplálkozási ismeretek oktatása.

A településen egy felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálat működik.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A település egészségügyi ellátása jó színvonalú. A szociális alapszolgáltatások közül a településünkön működik a családsegítés, az étkeztetés, a házi segítségnyújtás és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás. Az egészségügyi alapellátást egy háziorvos látja el. Külön gyermek szakorvosi szolgáltatás nincs a településen.

A területi ellátásért felelős kórház Székesfehérváron a Szent György Kórház és a velencei Járóbeteg Szakellátó Intézet. A kötelező szűrésekre is ide lehet elmenni az érintetteknek. A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat. A településen biztosítottak az életminőség javítását és egészségfejlesztést szolgáló intézkedések. Biztosított a településen a család és nővédelmi gondozás, valamint az ifjúság egészségügyi gondozása és speciális feladatainak ellátása. A településen védőnői szolgálat működik. Egy védőnő dolgozik, akivel rendszeres kapcsolatot tartunk fenn, és együtt szervezünk prevenciós előadásokat, programokat, illetve jelezzük egymás felé családok szükséglete iránti igényeket. A védőnő rendszeres szűrővizsgálatot is tart, valamint óvodába, iskolába is kimegy szűrővizsgálatokat végezni.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs eljárásokhoz való hozzáférés biztosítása településünkön nem megoldott, az erre szorulók ellátása főként Budapesten történik. A székesfehérvári rendelőintézet is lát el ilyen jellegű feladatokat. Pontos adat nem áll rendelkezésünkre, de a hivatalunkban megforduló ügyfelek elmondása alapján következtetünk a probléma fennállására.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés kialakításánál nagy hangsúlyt fektetünk az egészséges táplálkozásra, ezért sok gyümölcs és zöldség fogyasztására próbáljuk ösztönözni a gyerekeket.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A sportprogramokon való részvétel lehetősége jól hozzáférhető a lakosság számára. Számos sportrendezvény kínálkozik településünkön az új Sportközpontban, továbbá, a civil szervezetek is rendeznek és hirdetnek a lakosság felé. Sport és egészségnap, kirándulás, futball-meccsek, kerékpártúra színesítik a község sportprogramját.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Szociális törvény 57. §-a szerint a személyes gondoskodás keretébe tartozó ellátási formák rendszerét az alábbi ellátások alkotják:

Szociális alapellátás feladatkörben:

- Családsegítés
- Házi segítségnyújtás
- Közösségi szolgáltatások (kivéve: szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása)
- Támogató szolgáltatás
- Idősek nappali ellátása
- Falugondnoki, tanyagondnoki szolgáltatás
- Családi napközi ellátás

Természetesen az esélyegyenlőségnek, mint alkotmányos jognak az érvényesülése és a személyre szabott ellátás biztosítása érdekében a felsorolt ellátási formákat valamennyi speciális ellátást igénylő ellátotti kör részére is biztosítani kell, figyelemmel az időskorúak, a pszichiátriai betegekre, a szenvedélybetegekre és a fogyatékkal élőkre.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférést. A preventív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget kell nyújtani az állampolgárok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás. A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.
A népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított. A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi gyermekorvosi ellátás biztosítja.
Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a fogorvos végzi az oktatási intézményekkel történt egyeztetés alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

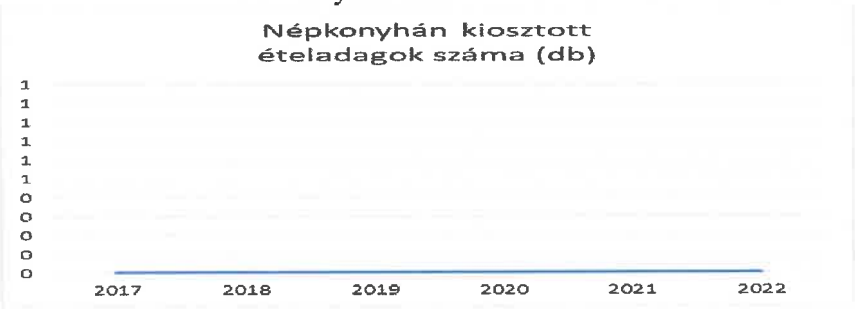
Nincs erről információnk, de valószínűsíthető, hogy előfordulhatnak ilyen megkülönböztetések. Célunk olyan szakemberek alkalmazása, akik biztosítják az adott szakterületeken az esélyegyenlőséget

m) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A szakemberek a hátrányos helyzetű emberek szűrésére különösen odafigyelnek. A családlátogatások alkalmával felhívják a figyelmet az egészségtudatos életmódra és tanácsadással segítik őket a jobb egészségi állapot elérése érdekében.

3.6.2. Népkonyha	
Év	**Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)**
2017	37130
2018	37158
2019	42550
2020	40317
2021	48827
2022	48078

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	**Sportcsarnok, sportpálya léte** (TS 103)	**A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma** (TS 104)	**Közművelődési intézmények száma** (TS 105)
db	**van/nincs**	**db**	**db**
0	igen	706	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A község közösségi élete igen összetett, ezért egyben színes és mozgalmas is. Magas színvonalon, igen aktívan, egymást segítve tevékenykednek a civil szervezetek. Példaértékű együttműködésről számolhatunk be az önkormányzat és a civilek között. A helyi polgárőrség tagjai a rendezvények alkalmával rendszeresen együttműködnek a civilekkel, önkormányzattal. A Pázmándon élő gyermekek közösségi rendezvényekbe történő bevonását felkészítése a gyermekeket gondozó intézmények végzik jelentős segítséget nyújtanak ebbe az óvodához és az iskolához kapcsolódó alapítványok.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Etnikai konfliktusokról nincsenek információink. Jellemző inkább a segítő szándék.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A helyi közösségi szolidaritás magas szinten működik. A civilek önkéntes munkában is gyűjtenek adományokat, segítséget nyújtanak. Év végén különösen megnövekszik a civil szervezetek adományozási kedve. Gyűjtési- és adományozási akciókat, ünnepségeket szerveznek. Lehetőségeikhez mérten, bár egyre csökkenő tendenciát mutatva, a rászorulók a helyi vállalkozások, cégek, vállalatok segítségére is számíthatnak, elsősorban pénzbeli vagy természetbeni adomány formájában.
A célszemélyek, segítségre szoruló családok feltérképezése, szükségleteik felmérése a családsegítő szolgáltatáson keresztül történik. A kapott pénzösszegből esetenként tartós élelmiszert vásárolnak, amit a dolgozók és önkéntesek segítségével osztanak ki.
A családsegítő közreműködésével, havi rendszerességgel történik ruhabörze a családok részére, ezen kívül célzott ruhaadomány közvetítését is végzik. Ugyanígy élelmiszeradományok szétosztása is rendszeres a hátrányos helyzetű családok körében. Helyi őstermelők által történő felajánlások alapján zöldségek kerültek kiosztásra. Az önkormányzat szervezésében gyümölcs és gyümölcsfa csemeték. Szociálisa rászorult családok részére karácsonyi élelmiszercsomag és „cipősdoboz" meglepetéscsomagok kerültek kiosztásra.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen nem releváns.

e) helyi lakossági önszerveződések.

A településen nem releváns.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nem releváns.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
A közmunkára kötelezettek bevonása a munka világába.	A civil szervezetek tájékoztatása és partneri együttműködések kialakítása fontos, hogy a 30 napos közérdekű önkéntes munkavégzés teljesíthető legyen a közmunkaprogramból kiszorulók számára.
A nők esetében a családi szerep és a munkaerő-piaci szerep összeegyeztethetősége nehézségi tényező	gyermekek napközbeni ellátását szolgáló intézményrendszer felülvizsgálata, férőhelybővítés lehetőségeinek felmérése,
alacsony iskolázottság illetve a versenyképtelen, munkaerő-piaci keresletnek nem megfelelő szakképzettség növeli az álláskeresési időt és a tartós munkanélküliség fennmaradásának veszélyével járhat.	integrált oktatás, pályázatok, felzárkóztató programok, felnőttképzési programok
A közösségi közlekedés feltételeinek javítása szükséges ahhoz, hogy a településen élő aktív munkaképes korosztályok meg tudják közelíteni az körzetben található munkalehetőségeket.	A közösségi közlekedési eszközök főleg a helyközi buszjárat és a vonatközlekedés összehangolása fontos, különös tekintettel a munkába indulás és érkezési időszakokban.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Ebben a fejezetben a demográfiai táblák alapadatokat szolgáltatnak a településen élő gyerekek száma, életkori megoszlása, stb. vonatkozásában. Ezt az általános leírást követi a gyerekek helyzetének részletesebb elemzése.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:
a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
d) az otthonteremtési támogatás,
e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:
a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
b) a gyermekek napközbeni ellátása,
c) a gyermekek átmeneti gondozása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:
a) az otthont nyújtó ellátás,
b) az utógondozói ellátás,
c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:
a) a védelembe vétel,
b) a családba fogadás,
c) az ideiglenes hatályú elhelyezés
d) az átmeneti nevelésbe vétel,
e) a tartós nevelésbe vétel,
f) a nevelési felügyelet elrendelése,
g) az utógondozás elrendelése,

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény állapítható meg a gyermeknek, ha a család tartósan létfenntartási gondokkal küzd, vagy a létfenntartást veszélyeztető élethelyzetbe kerül. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak pénzbeli és természetbeni támogatása.
A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a))

A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére. A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen, a rászoruló középiskolások 50%-os támogatást kapnak. Ehhez csatlakozik az önkormányzati támogatás, étkezéstérítési díj formájában.

Valamennyi szociálisan rászoruló és normatív támogatásra jogosult gyermekétkezési lehetősége biztosított. Nyári gyermek étkeztetés keretében a tavalyi évben 50, és várhatóan az idei évben is 50 gyereknek évi 54 napon keresztül, meleg étel került kiosztásra.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 143	1 099	2242	50,98%	49,02%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			70	3,12%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	177	182	359	7,89%	8,12%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	47	36	83	2,10%	1,61%

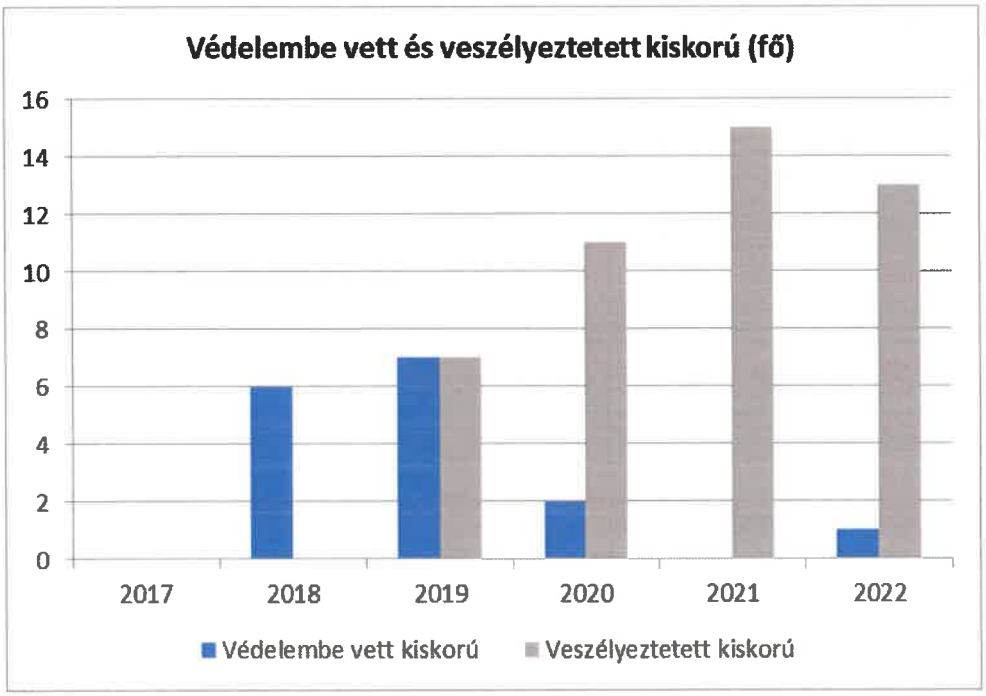
Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	0	0
2018	6	0
2019	7	7
2020	2	11
2021	0	15
2022	1	13

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen 2020-2021-2022-ben csökkent a védelembevétel. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A veszélyeztetett kategóriába nem áll rendelkezésre adat.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	**Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma** (TS 111)
	Fő
2017	19
2018	16
2019	9
2020	8
2021	8
2022	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülők legtöbbször nem a megemelkedett jövedelem miatt esnek el a jogosultságtól, hanem azért, mert az alapvető papírjaik is elvesznek, hiányoznak, vagy egy válási szakaszban – vagy egyéb más okból – nem, vagy nehezen tudnak jövedelemigazolást szerezni házastársuktól, illetve az elmaradt gyermektartás ellenére nem indítanak hatósági eljárást, ami pedig lehetővé tenné a jövedelem igazolását. Mindezen okok éppen a legszegényebb, legrászorulóbb családokat érintik.

A KSH adatai szerint országos szinten a gyermekek jelentős %-át veszélyeztetettként tartják nyilván a gyámhatóságok, túlnyomó többségüket anyagi okok miatt, de évek óta erőteljesen emelkedő tendenciát mutat a magatartási okokból veszélyeztetettek száma, amelynek hátterében sok esetben sorozatos iskolai kudarcok, súlyos krízisekkel, konfliktusokkal terhelt családi körülmények állnak. A hátrányos helyzetű régiókban a veszélyeztetett gyermekek aránya 2–3 szorosa a más régiók veszélyeztetettségi arányának. Pázmándon az országos átlagnál jóval kedvezőbb a helyzet. Az önkormányzat igyekszik fenntartani a gyermekvédelmi szolgáltatások színvonalát és megőrözni, erősíteni azokat az együttműködéseket, amelyek segítségével a gyermekvédelem helyzete javult az elmúlt időszakban.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a szociális vetítési alaphoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg. Az elmúlt időszakban az ellátásban részesülők száma jelentős számban mérséklődött.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája:

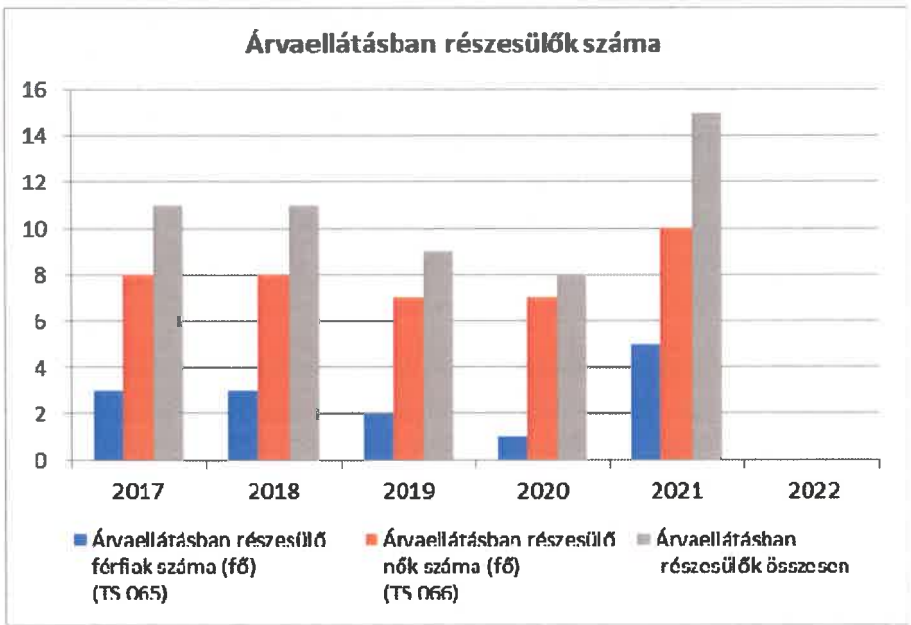
- gyermekétkeztetés normatív kedvezmény
- pénzbeli támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-jén, illetve november 1-jén fennáll
- külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás

Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	3	8	11
2018	3	8	11
2019	2	7	9
2020	1	7	8
2021	5	10	15
2022	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	50	17	31	93	n.a.	n.a.
2018	38	10	29	105	n.a.	n.a.
2019	37	8	24	114	n.a.	n.a.
2020	29	4	18	153	n.a.	48
2021	29	5	24	156	n.a.	14
2022	26	6	27	156	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Ez a juttatási forma is a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. Az 50%-os kedvezményes étkezésben részesültek aránya növekedett, míg az ingyenes étkezés esetében változó. A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés.

A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az ingyenes közétkeztetés biztosítása. Azoknak a gyermeknek az esetében, akiknek családja az ingyenes étkezés megállapításnál figyelembe vett jövedelemhatárok és egyéb kritériumok fennállnak, nagyobb az esély arra, hogy az intézményekben töltött időn kívüli napszakokban és hétvégén nem jutnak megfelelő, a fejlődésükhöz szükséges táplálékhoz.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Településünkön 0 fő nem magyar állampolgárságú gyermek él.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Településünkön nem releváns.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nem él szegregált, telepszerű lakókörnyezetben gyermek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata. A kötelező feladatokat az önkormányzat jogszabályszerűen és megfelelő hatékonysággal megoldja. Településünkön egy körzetben egy védőnő látja el a védőnői feladatokat.

Egészségügyi ellátás:

az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
b) a fogorvosi alapellátásról,
c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
d) a védőnői ellátásról,
e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	0	121	-
2018	1	109	-
2019	0,5	72	-
2020	0,5	83	-
2021	0	100	-
2022	1	96	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	1	1	1214	n.a.
2018	0	1	1	1227	n.a.
2019	0	1	1	1257	n.a.
2020	0	1	1	1284	n.a.
2021	0	1	1	1351	n.a.
2022	0	1	1	1360	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. Az óvodában, általános iskolában zajló szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket korrekt tanácsadás egészít ki. A közoktatási intézményben a tanórán kívüli tevékenységek jelentős része az egészség megőrzését, a betegségek megelőzését célozta.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

- A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái
  a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,
  b) a családi napközi,
  c) a családi gyermekfelügyelet,

d) a házi gyermekfelügyelet,
e) az alternatív napközbeni ellátás.

A kisgyermekkori nevelés helyzetének elemzése során problémákat okoz, ha nincs pontos helyi nyilvántartás az 5 éven aluli óvodáskorú gyermekekről, nem áll rendelkezésre az óvodák fizikai állapotának és költségvetési helyzetének részleteire kiterjedő egységes regiszter, nem lehet pontosan tudni az óvodáskorú gyermekek településközi ingázásának adatait. Ugyancsak nehezítik az ellátáshoz történő hozzáférés minőségének megítélését, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nyilvántartásának hiányosságai.

A településen 2017. évig működött a családi napközi. A 0-3 éves korosztály napközbeni ellátásáról 2018. évtől már a helyi minibölcsőde tud a családoknak megoldást nyújtani.

A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.

Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozás-ban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

A Gyermekjóléti Szolgálat a települési családgondozó feladatai ellátásával jelzőrendszert működtet. A családgondozó feladatai között szerepel éves tanácskozás, valamint beszámoló készítése, esetkonferenciák szervezése. A családgondozó által ellátott további gyermekjóléti ellátások: eseti gondozás, alapellátás, védelembe vétel, átmeneti nevelésbe vétel, utógondozói feladatok és ezek adminisztrációs, nyilvántartások vezetése, szabadidős programok szervezése. A családgondozó tájékoztatást nyújt a településen igénybe vehető szociális ellátásokkal kapcsolatban; intézményekkel történő kapcsolattartás: gyámhivatalok, közigazgatási hivatal, települési intézmények, stb.

A gyermekjóléti szolgálat veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszert működtet. A jelzőrendszer tagjai: védőnő, gyermekorvos, családsegítő szolgálat, köznevelési intézmények, rendőrség, jegyző. A szolgálat folyamatos kapcsolatot tart a jelzőrendszer tagjaival esetmegbeszélések, esetkonferenciák, szakmaközi megbeszélések formájában. A megbeszéléseket előre meghatározott témakörben tartják, majd ezt követően az ellátásban részesülő családok tekintetében feltárják a veszélyeztetettséget előidéző okokat és ezek megoldására közösen tesznek javaslatot. A gyermekjóléti szolgálat fontos feladata, az intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása. A jelzőrendszer tagjai kötelesek egymással együttműködni, és egymást kölcsönösen tájékoztatni a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése érdekében

A településen a családgondozóhoz fordult kliensek körében előforduló problémák:

- Gyermeknek felróható magatartások: Iskolakerülés, csavargás
- Anyagi problémák: Közüzemi számlák rendezésében komoly problémák. Késve érkeznek gyermekjóléti szolgálathoz segítségért. Nehéz élethelyzet kialakulása.
- Családon belüli konfliktusok: Nagyon sok családban alakul ki családi-kapcsolati konfliktus, veszekedés, amelyeknek folyamatos szemtanúi, illetve résztvevői a családban élő gyermekek. Ilyenkor elsősorban a szülők között folynak viták, de gyakran a gyermekek válnak másodlagos áldozatokká. A családi viszályoknak gyakran kiváltó oka az alkoholos befolyásoltság, melynek gyakori következménye az agresszív viselkedés. A gyermekbántalmazás minden formája károsan befolyásolja az egészséges

személyiségfejlődést.

- Családok lakáskörülményei: Javulás mutatható ki a családok lakáskörülményeiben, de sajnos az anyagiakkal küzdőknél a lakás fenntartása igen nehézkessé vált, sokszor kérnek tüzelőt, s egyéb a lakás fenntartásához szükséges eszközöket.
- Szülő életvitele miatt felmerülő problémák: Nem helyes mintát követ a gyermek. Pl. Alkoholfogyasztás, éjszakai kimaradozás, dohányzás nem látnak következetességet.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik.

A gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani,

a) akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
b) akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel, vagy akivel együtt a családban három vagy több gyermeket nevelnek, kivéve azt, akire nézve eltartója gyermekgondozási díjban részesül,
c) akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban vagy napközis táborban, óvodában, iskolai napköziben.

Pázmánd Község Önkormányzata a gyermekek napközbeni ellátását óvodában, bölcsődében, iskolai napköziben biztosítja.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	8	8
2019	8	8
2020	8	8
2021	8	8
2022	8	8

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	7	7	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	8	7	0	0
2019	0	0	0	0	8	8	0	0
2020	0	0	0	0	8	12	0	0
2021	0	0	0	0	8	8	0	0
2022	0	0	0	0	8	8	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

Családgondozási tevékenység:

Alapellátásban történő gondozás: Önkéntesen veszi igénybe a lakosság, mert ismerik a szolgáltató tevékenységet, vagy jelzés esetén a családgondozó felveszi a kapcsolatot a családdal. Felkínálja a szolgálat segítségét. Ha a család elfogadja a segítséget, elindul a családgondozás, megállapodás kötése, ki milyen feladatot vállal, a probléma megoldása érdekében.

Védelembe vétel: Ha a gyermek veszélyeztetettsége alapellátás keretében nem szüntethető meg, illetve a gyermeknek felróható magatartás miatt kerülhet sor a védelembe vételére. A gyámhatóság határozatban rendeli ki a családgondozót, akivel való együttműködést kötelezővé teszi a Jegyző.

Átmeneti nevelésben lévő gyermekek vérszerinti családjában végzett családgondozás: A családgondozó segítséget nyújt a szülőknek abban, hogy életvitelükben, változtatni tudjanak, meg tudják teremteni a megfelelő lakáskörülményeket és anyagi biztonságot, hogy gyermekeiket ismét saját családjukban nevelhessék.

Utógondozás: átmeneti vagy tartós nevelés megszűnése után - kivéve, ha a gyermeket örökbe fogadták - a gyámhivatal legalább egy év időtartamra elrendeli a gyermek utógondozását. Célja, hogy elősegítse a gyermek családi környezetébe való visszailleszkedését.

Eseti gondozás: Olyan gondozási forma, amely a család problémáját két- háromszori találkozással, konzultációval megoldja. Folyamatos gondozást nem igénylő problémák esetén kerül sor erre az ellátási formára.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásként a gyermekvédelmi és szociális támogatásokról szóló rendeletében az önkormányzat kifejezetten a krízishelyzetben lévők számára rendkívüli gyermekvédelmi támogatást, illetve krízis segélyt (átmeneti segélyt) biztosít. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményen, rendkívüli gyermekvédelmi támogatáson túl a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek gyermekétkeztetéshez történő hozzáférése biztosított, bár nem minden érintett él ezzel a lehetőséggel. A településen nincs anyaotthon, családok átmeneti otthona, gyermekotthon.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségekhez mérten biztosított. A településen 2017. évtől van sportközpont, amely biztosítja az óvodások és iskolások tornatermi oktatását, továbbá fiatalok és idősek sportolási igényeit is kielégíti.

A szabadidős és szünidős programokon a település minden gyermeke – érdeklődési körének megfelelően – részt vehet a Hét Forrás Művelődési Ház által szervezett programokon, foglalkozásokon. Ilyen például a kreatív játszóház, kirándulások, ismerterjesztő foglalkozások stb.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén óvodáskorú gyermekek és az 1-8. évfolyamon tanulók ingyenesen, jogosultak étkeztetésben részesülni.
Ingyenes és 50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosult a vonatkozó jogszabályok alapján az a tanuló, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszédfogyatékos, autista, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, három- vagy többgyermekes családban él.
A **rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény** megállapítása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek és az 1-8. évfolyamon tanulók ingyenesen, míg a hátrányos helyzetű tanulók 50%-os térítési díj ellenében jogosultak étkeztetésben részesülni.
A nyári gyermekétkeztetésnél az állam által az önkormányzatnak nyújtandó támogatás feltétele, hogy a települési önkormányzat vállalja, hogy (2012-ben) legalább 44, legfeljebb 54 munkanapon keresztül biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kiskorú gyermekek (a továbbiakban: rászoruló gyermekek) étkeztetését napi egyszeri melegétkeztetés formájában a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 151. § (1) bekezdés g) pontja alapján ingyenesen vagy kedvezményesen.
Az intézményi gyermekétkeztetést az önkormányzat a településen saját konyhával, önálló költségvetési szerve útján oldja meg. A konyha nyújt ellátást az óvodai, iskolai napközis, szociális étkeztetést igénylők számára. Hétvégén a konyha nem üzemel, a szünidei (nyári) szervezett gyermekétkeztetés az állami támogatás függvényében biztosított. A családok igény szerint befizethetik gyermekeiket ebédre.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Önkormányzati adat nem áll rendelkezésünkre azzal kapcsolatban, hogy hátrányos megkülönböztetés ért volna valakit, de a településen dolgozó szakemberek is arra törekednek, hogy az esélyegyenlőséget biztosítsák és ne érjen senkit hátrány neme, bőrszíne vagy fogyatékossága miatt.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem áll rendelkezésre hivatalos adat e tárgykörben.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértésére a szolgáltatás nyújtásakor önkormányzatunknál a velünk kapcsolatban álló szerveknél nem került feljegyzésre.

Az ellátórendszer keretein belül igyekeznek a szakemberek az esélyegyenlőséget szem előtt tartva eljárni, és természetesen előfordul, hogy az ingerszegény környezetben és szegénységben nevelkedő gyerek felé még nagyobb türelemmel és odafigyeléssel fordulnak, de ez nem jelenti azt, hogy ez miatt a többi gyermek hátrányos megkülönböztetésben részesülne. A tehetséggondozásra például ugyanilyen nagy figyelmet fordítanak, hogy a jól teljesítő diákok az alapokon túl elsajátítsák a tanagyagban nem szereplő ismereteket. Önkormányzatunk a védőnővel együttműködve törekszik a szűrővizsgálatok helyben történő megszervezésére.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az oktatási intézmények 2013. január 1-jétől – az óvodák kivételével – nem önkormányzati fenntartásúak.
Az adatok alapján megállapítható, hogy az óvodai kihasználtsága a jogszabályi előírások szerint kihasznált. A kihasználtság azonban lassan javult az elmúlt években. A férőhelyek száma és a településen élő 3-6 éves korosztály létszámadatai alapján megállapítható, hogy az óvodai kapacitás egyelőre Pázmándon kívül más település gyermekeit már nem is képes befogadni.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei; *Tábla:4.4.-es 4 db tábla*

A különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló:

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Az integráltan nevelt gyermekek esetében a következőket kell figyelembe venni:

- sajátos nevelési igényű gyermekeket a nevelés, a fejlesztés ne terhelje túl,
- fejlesztésük a számukra megfelelő területeken valósuljon meg,
- az elvárások igazodjanak az adott gyermek fejlődésének üteméhez,

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

A nevelés, fejlesztés kötelezően biztosítandó feltételeit a közoktatási törvény és az ahhoz kapcsolódó jogszabályok foglalják össze. Az általánosan kötelező feltételeket a jogszabályok több területen módosítják, illetve kiegészítik olyan többletszolgáltatásokkal, amelyeket ki kell alakítani, és hozzáférhetővé kell tenni a gyermekek számára.

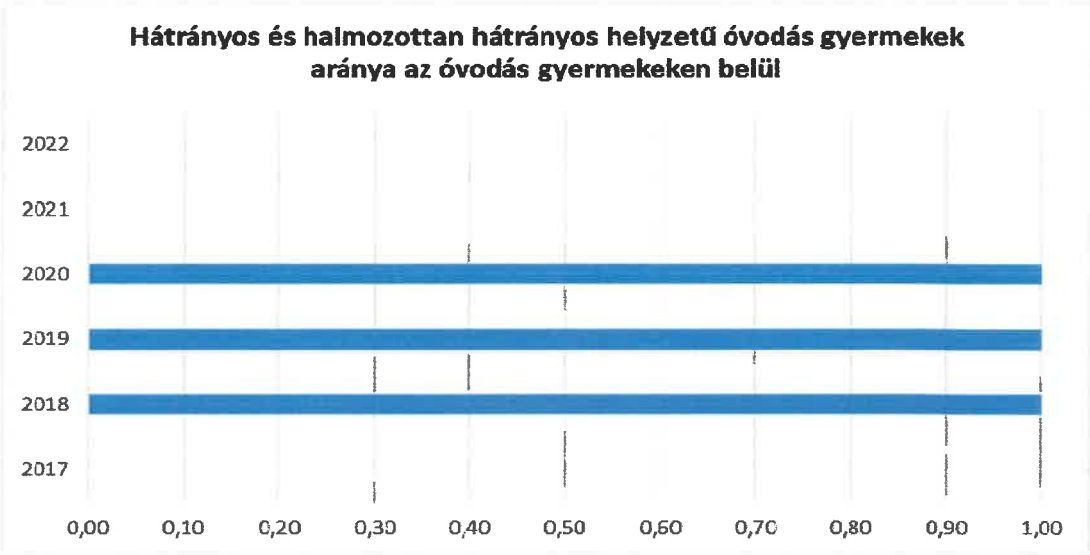
A gyermekek habilitációs, rehabilitációs célú fejlesztéséhez a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltakat kell alapul venni. Az óvodai nevelőmunka során figyelemmel kell lenni arra, hogy:

- a sérült kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését az elfogadó, az eredményeket értékelő környezet segíti,
- a gyermek iránti elvárást fogyatékosságának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg,
- terhelhetőségét biológiai állapota, esetleges társuló fogyatékossága, személyiségjegyei befolyásolja.

A habilitációs, rehabilitációs egyéni és/vagy csoportos fejlesztés gyógypedagógiai kompetencia, az egyéni fejlesztési tervhez pedig szakirányú végzettségű gyógypedagógus működik közre.

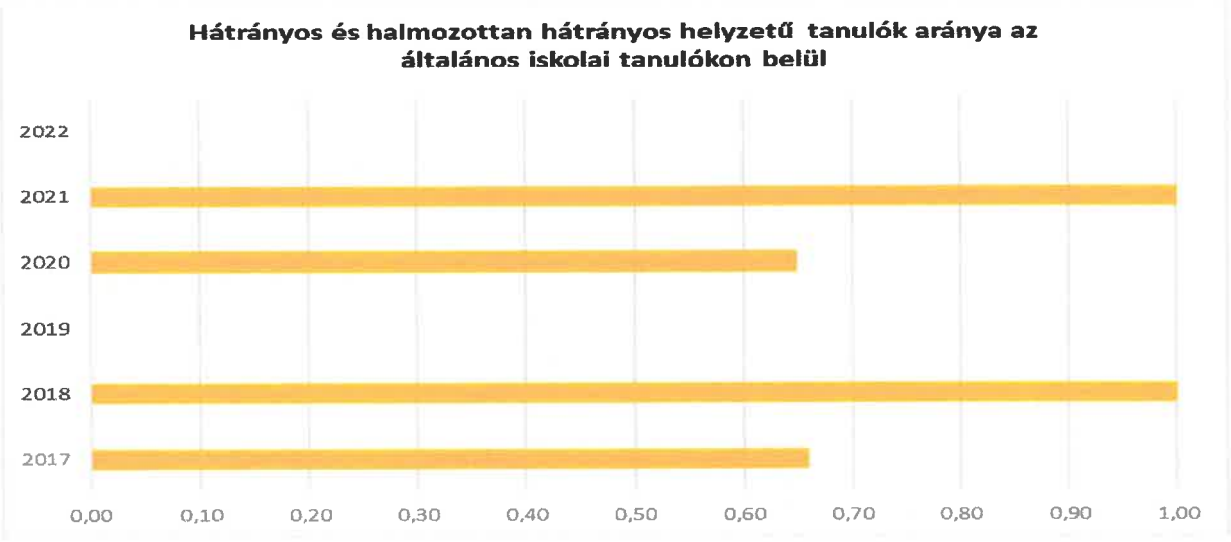
4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	**Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)** (TS 087)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)** (TS 092)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül** (TS 093)
	Fő	**Fő**	**%**
2017	72	0	0,00
2018	71	2	2,82
2019	79	2	2,53
2020	75	1	1,33
2021	82	0	0,00
2022	80	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	**Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban**	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)** (TS 094)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül** (TS 095)
	Fő	**Fő**	**%**
2017	141	1	0,66
2018	154	3	2,00
2019	151	0	0,00
2020	138.	1	0,65
2021	153	2	1,28
2022	156	2	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

b) a köznevelléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A sajátos nevelési igényű gyermekek családi nevelését, a közösségbe való beilleszkedését elősegíti/elősegítheti a többi gyermekkel együtt történő integráció - inklúzió. Az együttnevelést vállaló intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál a sajátos nevelési igényű gyermeknek, mint részvételt és védettséget. A sajátos bánásmód, az esélyteremtés és a differenciálás lehetőségét nyújtja minden gyermek számára.
Az adott gyermek fejlesztési stratégiájának kialakításakor igénybe kell venni a szakirányú végzettségű, integrált fejlesztésben tapasztalatokkal rendelkező gyógypedagógus közreműködését.
A közreműködésnek ki kell terjednie:

- a gyermeket fejlesztő óvodapedagógusok felkészítésére,
- a fogadó óvoda sajátos teendői ellátásának tervezésére,
- folyamatos tanácsadásra.

Fokozottan szükséges a szülők, az óvoda együttműködése.

Az integráltan fejlesztett gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai habilitációs, rehabilitációs ellátást, foglalkozásokat, melyekre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz.
Sikerkritériumnak a gyermekek beilleszkedése, fejlődése tekinthető.
Az óvónők, mind a pedagógusok munkáját. Fontos lenne a pszichológus általi további terápiás fejlesztés egyénileg és csoportokban is, mely a társas kapcsolatok alakulására, később pedig a társadalomba való beilleszkedés elősegítésére is szolgálna. A pedagógusok továbbképzéseinek támogatása a pszichés zavarokkal küzdő gyermekek integrálását könnyítené meg. Ezt a mozgásfejlesztő eszközök folyamatos fejlesztése is kéne, hogy kísérje.

A településen egy napközi otthonos óvoda működik, 3 óvodai csoporttal és egy 8 férőhelyes bölcsődei csoporttal. Az óvodai férőhelyek száma 85.

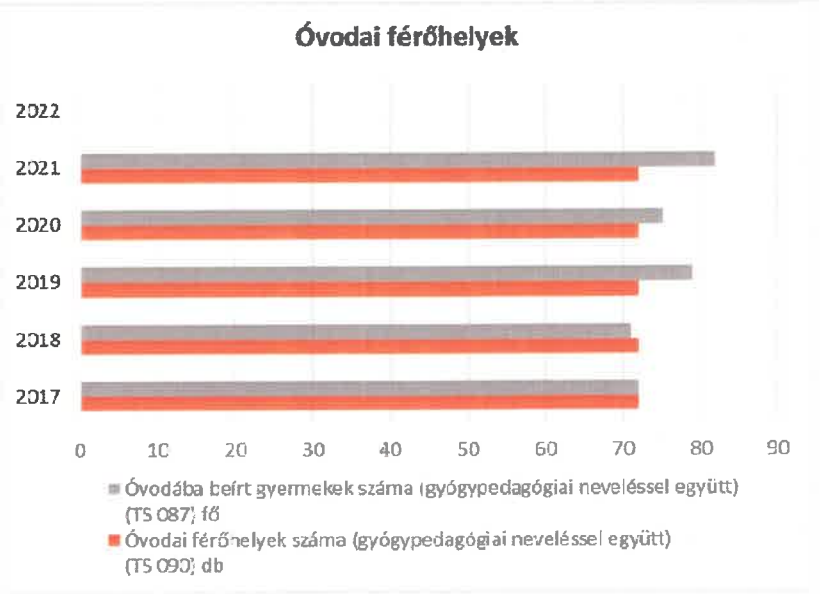
4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek db)	1	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	72	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6:30	17:40
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	aug.1.-től aug.31-ig	
Személyi feltételek	**Fő**	**Hiányzó létszám**
Óvodapedagógusok száma	7	2
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	7	n.a.
Gyógypedagógusok létszáma	-	-
Dajka/gondozónő	3	-
Kisegítő személyzet	1	-
Pedagógiai asszisztens	2	-

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

A táblázat adatai alapján látható, hogy az óvodai férőhelyek kihasználtsága 100%. Jelenleg a 3-6 éves óvodás korban lévő településen élő gyermekek száma növekvő tendenciát mutat, de a következő években az óvodai férőhelyek iránti kereslet növekedése prognosztizálható, ezért az óvodai szolgáltatásokkal kapcsolatban is vannak a jövőre nézve tervezési feladatok.

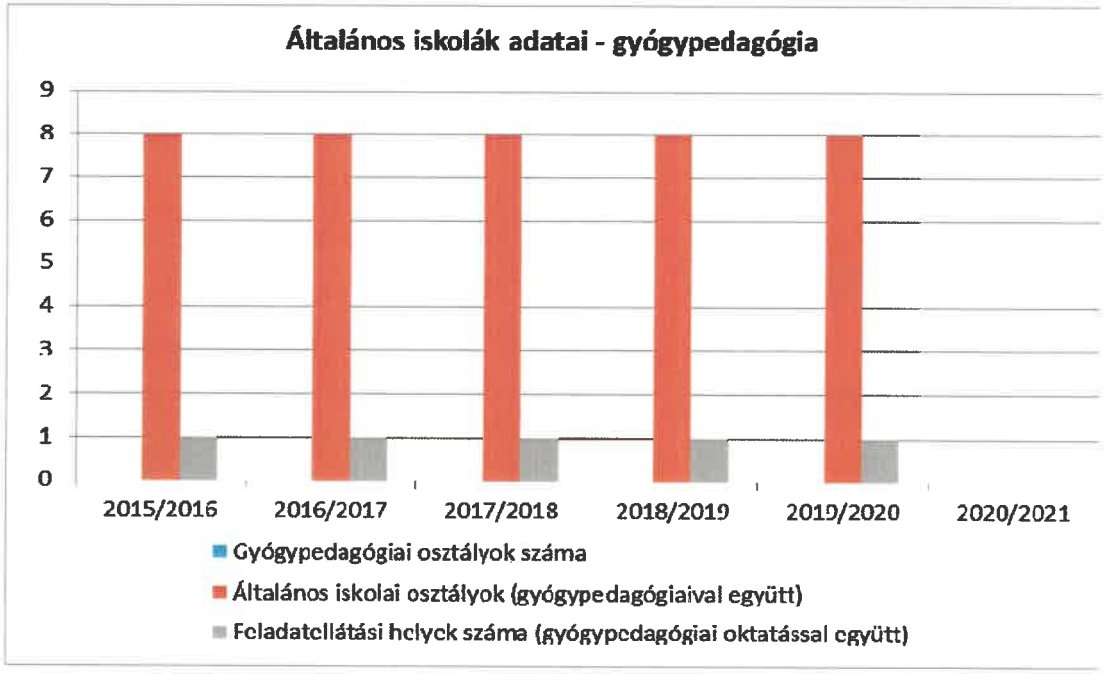
4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	72	3	72	1	72	0	0	24
2018	71	3	72	1	71	0	0	24
2019	79	3	72	1	79	0	0	26
2020	75	3	72	1	75	0	0	25
2021	82	3	72	1	82	0	0	27
2022	80	3	72	1	80	0	0	27

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	**Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)** (TS 080)	**Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)** (TS 081)	**Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)** (TS 079)	**Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt)** (TS 082)	**Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban** (TS 084)
	db	**db**	**db**	**fő**	**%**
2017	0	8	1	19,00	13,16
2018	0	8	1	18,75	18,00
2019	0	8	1	17,25	15,22
2020	0	8	1	19,13	15,03
2021	0	8	1	19,50	16,67
2022	0	8	1	19,50	15,20

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	**A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban** (TS 083)
	Fő
2017	13
2018	18
2019	24
2020	19
2021	20
2022	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

A három csoportos óvodában a csoportok között nincs jelentős eltérés a hátrányos helyzetű gyermekek szóródásában, a nagycsoportban és a kiscsoportban írattak be hátrányos helyzetű gyermekeket.

Az oktatás területén nincsen hátrányos megkülönböztetés, sem szegregációs jelenségek.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Az alapfokú nevelés területén évfolyamonként egy tanulócsoportra elegendő a tanulószám, ezért sem intézmények között, sem a tanulócsoportok között nem valósulhat meg jogellenes szegregáció.

Egy intézményben évfolyamonként egy tanulócsoport tanul, ezért hatékonysági eltéréseket nem lehet vizsgálni.

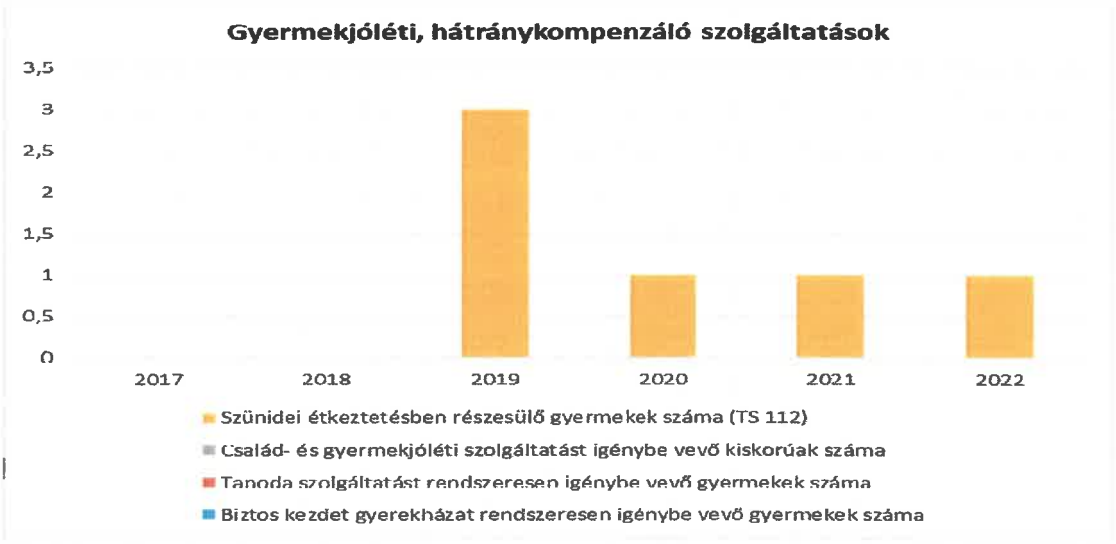
A kompetenciamérési adatokból látható, hogy az iskola teljesítménye az országos átlagnak megfelelő szinten van.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Az óvodás és általános iskolás gyermekek szakképzett logopédussal történő ellátása, mellyel tehermentesíti a szülőket és a gyermekeket az utazás költségeitől.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	0
2018	n.a.	n.a.	n.a.	0
2019	n.a.	n.a.	n.a.	3
2020	n.a.	n.a.	n.a.	1
2021	n.a.	n.a.	n.a.	1
2022	n.a.	n.a.	n.a.	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítása esetén fokozott körültekintéssel kell eljárni. A jogalkotó szándéka az volt, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítását és az ezzel gyakran együtt járó lemorzsolódás megelőzhető legyen. Ha az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét. A rászoruló tanulók fejlesztésére tanulószobák biztosításával folyamatosan van mód. Az ő részükre a többletgyakorlás biztosított.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
A gyermekes családokban az elmúlt időszakban megfigyelhető az egzisztenciális nehézségek növekedése, amit jelez a gyermekek jogán járó szociális támogatások iránti kereslet növekedése és a gyermekjóléti szolgálathoz forduló családok számának növekedése.	A családok részére szabadidős programok szervezése, játszóházak kialakítása, ahol a család együtt töltheti a szabadidejét.
A hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek esetében különösen fontos a megfelelő étkeztetés biztosítása.	Minden érintett gyermek vegye igénybe a kedvezményes étkeztetést,
A lakásfenntartás költségei közül a gyermekes családok számára a fűtési szezonban a jelentkező szezonális fűtésköltségek megteremetése okoz jelentős problémát.	Tűzifa támogatási program feltételeinek megteremtése és megszervezése a gyermekes családok számára
A 0-3 éves gyermekek korai fejlesztése nem megoldott.	A korai fejlesztés helyben történő megoldása lehetőségeinek felkutatása, ebben a témában összefogás a környező településekkel, az erre vonatkozó tényleges igény felmérése.
Gyermekfelügyelet nem biztosított a hosszabb iskolai szünetekben	Civil szervezetek, önkormányzat által szervezett nyári táborok biztosítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
A Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,

A Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,

A Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az

elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetése sem egyszerű feladat, mert a településnek bölcsődével, családi napközivel, óvodai férőhelyekkel kell rendelkezniük, és nem utolsó szempont, hogy a munkahely rugalmas legyen, ha például egy gyermek betegsége miatt otthon kell tölteni néhány napot.

A gyermekek napközbeni felügyeletét biztosíthatjuk bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában. Sajnos településünk nem rendelkezik a 2,5 éves kor alatti gyermekek elhelyezésének lehetőségével.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	0,92	1,19	1,06%
2018	1,45	0,89	1,17%
2019	1,03	1,9	1,47%
2020	1,9	2,31	2,11%
2021	1,23	1,1	1,17%
2022	1,45	0,97	1,21%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

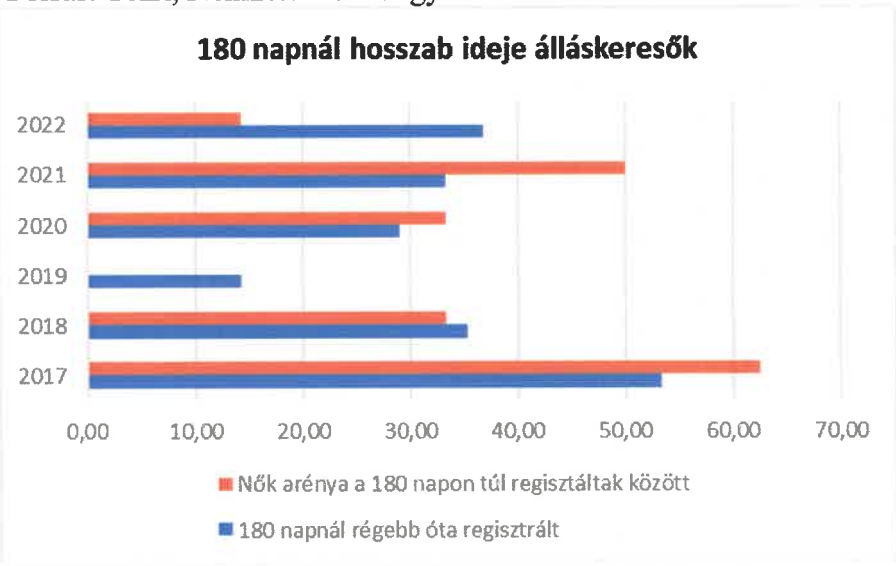

A táblázat adataiból az látszik, hogy a 2020. évben a nőket érinti nagyobb számban a munkanélküliség, attól függetlenül, hogy a nők aránya a munkanélküliek között jelentősen csökkent az elmúlt időszakban.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	**180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya** (TS 057)	**Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül** (TS 058)
	%	%
2017	53,33	62,5
2018	35,29	33,33
2019	14,29	0
2020	29,03	33,33
2021	33,33	50
2022	36,84	14,29

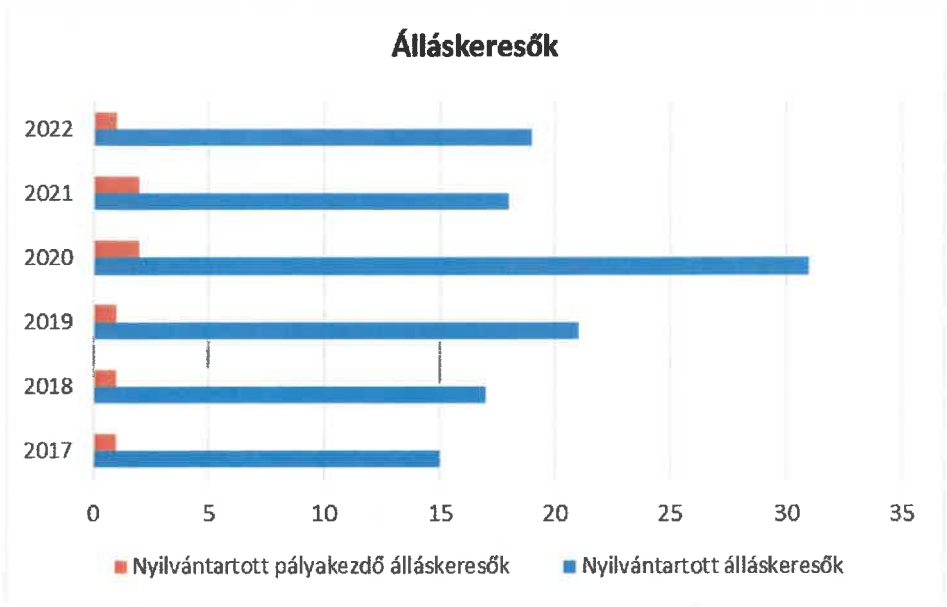
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	**Nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 052)	**Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma** (TS 053)
	fő	**Fő**
2017	15	1
2018	17	1
2019	21	1
2020	31	2
2021	18	2
2022	19	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Kedvező jelenség napjainkban, hogy egyre több foglalkoztatást segítő és képzési programra nyílik lehetőség, aminek a célcsoportja általában a pályakezdő, szakmával nem rendelkező fiatalok, vagy az aktív korú ellátásban részesülők. Jelenleg is lehetőség van területi Munkaügyi Központunknál képzésre jelentkezés, nők és férfiak számára is találunk elérhető szakmát.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A képzések fontosságát azonban nemcsak ezért kell hangsúlyoznunk. Az alacsony iskolai végzettségű nők szempontjából is nagy szükség van erre, hogy több lehetőségük legyen a munkaerő-piacon.

A nők helyzete igen nehéz az esélykülönbségek csökkentése érdekében. Az alacsony iskolázottság, a szemléletmód váltásbeli hiány akadálya annak, hogy a nők nehezebben találnak és kapnak munkát, mint a férfiak. Kevés a nőknek való munkalehetőség a településen, az is főleg a mezőgazdaságban.

A vállalkozói képesség, a hosszú távon való gondolkodás pedig idegen, különösen a vidéki kistelepüléseken. Nincsenek meg azok a képességek, melyek alapvetően kisegítik a kilátástalannak tűnő helyzetekből a nőket.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci helyzetének hátrányos helyzetét nem könnyű megvizsgálnunk. Ha viszont az álláshirdetéseket böngésszük, megfigyelhető, hogy a munkakör betöltéséhez milyen gyakran nevezik meg a férfi munkaerő előnyét. Sok esetben előfordul a bérkülönbség ugyanazért a munkáért, a nemek megkülönböztetésével, ami egyáltalán nem méltányolható. A nők helyzete igen nehéz az esélykülönbségek csökkentése érdekében. Az alacsony iskolázottság, a szemléletmód váltásbeli hiány akadálya annak, hogy a nők nehezebben találnak és kapnak munkát, mint a férfiak. A magasabb iskolai végzettséggel kvalifikáltabbak már városokban kapnak munkát.
Kevés a nőknek való munkalehetőség a településen. A családi vállalkozások beindítása a gyümölcsfeldolgozás a helyi kézműves termékek vására nagy lehetőséget rejt magába, különösen a nők tekintetében.

A családos munkavállalók számára megjelenő kedvezmények maximális biztosítása az önkormányzat intézményeiben, a pénzügyi lehetőségek függvényében.
Biztosítani kellene minden olyan lehetőséget, ami elősegíti az esélyegyenlőségi terület értelmezését és segíti az ez irányú tudatformálást.

Az önkormányzat intézményeiben a vezetők az álláshirdetések megfogalmazásakor és a munkavállalók kiválasztásánál kor, nem, nemzetiség, családi és egészségügyi állapot szempontjából ne tegyenek különbséget.

A közigazgatásban már nem találkozhatunk ilyen hátrányos megkülönböztetéssel, hiszen ugyanazon munkáért egyenlő bérezés jár a besorolás szerint.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, így e ponton belül szükséges a hozzáférés feltételeinek vizsgálata.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

A kisgyermeket nevelő szülők körében különös szervezést igényel a gyermek felügyeletének megoldása.

A szolgáltatások hiányossága megnehezíti a kisgyermekesek munkavállalását. Egyre kevésbé jellemző az is, hogy a nagyszülők tudják biztosítani a felügyeletet, hiszen sok esetben nem érték el az öregségi nyugdíjkorhatárt és szerencsés esetben még aktív munkavállalók.

Az önkormányzat gondos gazdája ennek a területnek, hiszen a 3 - 5 éves kortól már az óvoda be tudja fogadni a munkába állt édesanyák gyermekeit. A településen elérhető 72 férőhely jelenleg teljes mértékben képes kielégíteni a szükségletet.

Nagy lehetőség lenne egy 0-3 éves korig gyermekeket fogadó intézmény, illetve napközbeni ellátást biztosító szolgáltatás megnyitása, munkaerő-piaci szempontból is, hiszen a kisgyermekes anyák könnyebben vállalhatnak munkát, illetve az is megelégedésünkre szolgálna, hogy néhány helyi lakos is elhelyezkedhetne az intézményben. 2017. évig Pázmándon a Dumbó Családi Napközi biztosított a 0-3 éves korosztály számara napközbeni felügyeletet 7 férőhellyel. 2018. évtől az önkormányzat által fenntartott Pázmándi Pitypang Óvoda és Bölcsőde biztosítja jelenleg 8 fő számára és a bölcsődei fejlesztési program keretében további 20 fő bölcsődei férőhely kerülhet kialakításra.

Az óvoda rugalmas nyitvatartással működik, és igazodik ahhoz a tényhez, hogy a környező településeken dolgozók nem tudják gyermekeiket korán elvinni az intézményből így ebből a helyzetből nézve elmondhatjuk, hogy a családok életét igyekeznek megkönnyíteni.

A nők munkaerő-piaci esélyeit és az ideális családtervezést is pozitívan befolyásolja, ha a gyermekek napközbeni ellátása biztosított a településen.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	**Betöltött védőnői álláshelyek száma** (TS 109)	**0-3 év közötti gyermekek száma**	**Átlagos gyermekszám védőnőnként**
	db	**fő**	**fő**
2017	0	121	-
2018	1	109	-
2019	0,5	72	-
2020	1	83	-
2021	0	100	-
2022	1	96	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	**Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma**	**Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma**
	db	**Fő**
2017	n.a.	n.a.
2018	8	8
2019	8	8
2020	8	8
2021	8	8
2022	8	8

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	**Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma** (TS 126)	**Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma** (TS 122)	**Működő családi bölcsődei férőhelyek száma** (TS 125)	**Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma** (TS 121)	**Működő mini bölcsődei férőhelyek száma** (TS 127)	**Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma** (TS 123)	**Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma** (TS 124)	**Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma** (TS 120)
	db	**Fő**	**db**	**Fő**	**db**	**Fő**	**db**	**Fő**
2017	0	0	7	7	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	8	7	0	0
2019	0	0	0	0	8	8	0	0
2020	0	0	0	0	8	12	0	0
2021	0	0	0	0	8	8	0	0
2022	0	0	0	0	8	8	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezésben a védőnői szolgálat nyújt segítséget a családoknak, mégpedig olyan formában, hogy már a családtervezést megelőzően ad tájékoztatást a helyes életmódról és a táplálkozási szokások esetleges megváltoztatásáról. A várandós időszakban már tanfolyamokra, tanácsadásra és beszélgetésekre van mód, ami történhet a védőnővel kettesben, de csoportban is. Különösen nagy figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű családokra, hogy elérhetőek legyenek számukra a szolgáltatások és ismerjék meg az igénybe vehető támogatásokat.

A gyermekek családi életre nevelésére egyre nagyobb hangsúlyt kell fektetni, hogy a gyermekek már ebben a korban ismerjék meg a családi egység kialakításának fontosságát, a család társadalomban való szerepének fontosságát. A védőnők az iskolalátogatások alkalmával a tanácsadások alkalmával erről is beszélnek a tanulókkal. Az osztályfőnököknek szintén van ilyen szerepük az osztályfőnöki órák alkalmával.

A családtervezés-és gondozás komplex tevékenységére van tehát szükség, akár több szakember összefogásával.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak (testi sértés, zaklatás, távoltartás).
A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak.

A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától. A rendőrségi riasztások és bírósági eljárások számszerű adatainak összegyűjtése mellett érdemes megnézni, hogy működik-e olyan szervezet, ahová a bántalmazott nők fordulhatnak. (Ha működik ilyen a településen, az onnan kért számszerű adatokat össze kell vetni a rendőrségi feljelentések számával.) Ha az eredmények azt mutatják, hogy az erőszak megjelenik a településen, akkor javaslatokat kell tenni a nők tájékoztatásának, illetve a társadalmi érzékenyítés lehetséges formáira (pl. felvilágosító programok már az iskolában, a terhesgondozáson; plakátokkal), de a megelőzésre tekintettel abban az esetben is szükséges hangsúlyt helyezni a tájékoztatásra, felvilágosító programokra, ha a nők elleni erőszakra vonatkozóan nem jelenik meg adat.

A nőket érintő erőszakról nem sok esetben hallunk, mert sokan nem mernek, vagy nem akarnak beszélni erről a helyzetről. Nők többsége gondolkodik úgy, hogy a velük szemben fellépő támadó magatartás természetes, és tűrik ezt az állapotot egy ideig a családi béke megóvása érdekében.

Akkor szokott fény derülni az erőszakra, ha a bántalmazás olyan mértékű, amit már a nő nem visel el, vagy ha a gyermekekre is kiterjed ez a magatartás. Más esetben, ha a környezet jelzi a szakember részére az agresszív fellépést, illetve bántalmazást.

Amennyiben a probléma esetén a megoldás családgondozással, hatósági eljárással nem oldódik meg, és nincs a környezetben olyan személy, aki be tudná fogadni az anyát a gyermekeivel,

anyaotthoni elhelyezésre van lehetőség. A településen anyaotthon nem működik, de elérhető távolságban tudjuk biztosítani az anya és gyermekei elhelyezését.

Fontosnak tartjuk, hogy a nők tisztában legyenek azzal, hogy megoldást tudunk biztosítani számukra, krízishelyzetben sem maradnak magukra. Családi erőszakról szóló rendőrségi feljelentésről a beszámolóban nem érkezett jelentés.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A családok átmeneti elhelyezését a Gyermekjóléti Szolgálata segíti. A szolgálat rendelkezik a körzetben megtalálható otthonok elérhetőségével, és ismerik a bekerülés feltételeit.
Azért is fontos az intézmények szerepe, mert megelőzi a gyermek családból való kiemelését. A családgondozó évente néhány alkalommal keres otthont család számára.
Nagyon fontos, hogy a krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások lehetőségéről és elérhetőségéről mindenki tudomást szerezhessen. A krízishelyzetben lévő nők számára fontos tényező az idő, de a sokszor várólistával működő szállók nem tudnak azonnali segítséget nyújtani. Ezért fontos a megfelelő tájékoztatás az igények és a kapacitás összhangba hozása. Pázmándon nincs anyaotthon, családok átmeneti otthona és egyéb krízishelyzetben segítséget nyújtó intézmény. Krízishelyzetben lévő családok számára az önkormányzat átmeneti segélyt, vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatást nyújt.
Az önkormányzat kérelemre vagy hivatalból átmeneti segély állapít meg annak a személynek, aki a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzd és megélhetését nem képes biztosítani. Átmeneti segély alkalmanként (eseti átmeneti segély) és krízissegélyként adható.
A krízissegély baleset, elemi csapás, bűncselekmény esetén azonnal nyújtható átmeneti segély.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.
Jelenleg a 7 fős képviselő-testületben 5 nő képviselő tag van (71,4 %). A Gazdasági Bizottság 4 tagjából mindannyian nők. A településen a nők közéleti részvétele magasnak mondható, tekintve. hogy a Királyi Konyha Gyermekeinkért, a Pázmándi Pitypang Óvoda és Bölcsőde, a Pázmándi Polgármesteri Hivatal és a Szent Gellért Általános Iskolának is női intézményvezetője van.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyzetét vizsgálva megfigyelhető, hogy a munkaerő-piacon igen hátrányos helyzetűek a roma nők, a gyermeküket egyedül nevelők és az 50 év feletti nők. Ha ennek okait vizsgáljuk, elmondhatjuk, hogy még ma is élnek negatív sztereotípiák a nőkkel kapcsolatosan. Még ma is számos ember gondolja úgy, hogy a nőknek a háztartási munka elvégzése a feladata és a férfi dolga, hogy eltartsa a családot. Másrészről meg kell jegyeznünk azt is, hogy ma már egy jövedelemmel rendelkező a családban nem, vagy csak nagyon nehezen tudja eltartani a családját. Másrészről meg kell jegyeznünk azt is, hogy ma már egy jövedelemmel rendelkező a családban nem, vagy csak nagyon nehezen tudja eltartani a családját, tehát a jobb életszínvonal biztosítása érdekében a nő jövedelmére is szükség van.

A kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. A

munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: faluhelyen, a tanyavilágban még mindig tartja magát az a szemlélet, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

Mellesleg nem elvetendő elmélet az, hogy a nők szerepe az anyaság, a család szempontjából az egyik legfontosabb hivatás. A mai nő számára lehetőség van a választásra elméletileg (anyagilag legtöbbször nem, mert az egykeresős családmodell nálunk nem élhető létforma), hogy anya vagy felső vezető legyen, de ez utóbbi viszont hazánkban a sajnálatosan csökkenő népességszámot nem fogja megállítani.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát, és teljesen más életformába csöppen, ahol a gyermek áll a középpontban. Ezért az önkormányzatnak a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kell teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
GYES lejárata után nehéz az anyák elhelyezkedése.	Az anyák képzésen való részvételének segítése, tanfolyamok szervezése
Részmunkaidős foglalkoztatás hiánya a településen	Felkutatni a részmunkaidőben is foglalkoztató vállalkozásokat, intézményeket, és az anyák számára elérhetővé tenni
A nemek esélyegyenlőségének biztosítása érdekében kevés adat áll rendelkezésre	Adatgyűjtés a polgármesteri hivatal bevonásával.
A gyermekét egyedül nevelő családok esetében gyakran magas a szegénység kockázata	Az egyedül nevelő anyák részére a szociális ellátások és támogatásokhoz való hozzáférésének segítése
Gyermekes családok eladósodása	Helyi civilekkel való együttműködés, megtanítani a családokat pl: a földművelés, állattartás lehetőségét, Helyi börze megtartása, szervezése Baba-mama klub megszervezése, probléma megoldó beszélgetések szervezése Önellátás képességének növelése

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Pázmándon a nyugdíjban, illetve nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma csökkent az elmúlt időszakban. A csökkenés részben köszönhető annak is, hogy az elmúlt időszakban jelentősen változtak a nyugdíjba vonulásra és a nyugdíjszerű ellátásra vonatkozó szabályozások.

Az Országgyűlés az Alaptörvényben foglalt elveknek megfelelően az időskorúak és a tartósan vagy véglegesen munkaképtelenné válók, valamint hozzátartozóik megélhetésének biztosítása érdekében törvényt alkotott társadalombiztosítási nyugellátásról. A törvény célja, hogy a biztosítottak és hozzátartozóik részére nyújtandó társadalombiztosítási nyugellátásokat – figyelemmel a magán nyugdíjrendszerre is – egységes elvek alapján szabályozza.
A kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer működtetése és fejlesztése az állam feladata. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer öregség, megrokkanás, megrokkanással járó baleset esetén a biztosított részére, elhalálozása esetén a hozzátartozója részére egységes elvek alapján nyugellátást biztosít.
A szociális jogok az Alaptörvényben rögzített állampolgári jogok körében a gazdasági, szociális, kulturális jogok nagy csoportjába tartoznak. Ennek megfelelően az állam köteles a megélhetésükhöz szükséges ellátást nyújtani mindazon állampolgárok számára, akiknek megélhetése öregség, betegség, rokkantság, özvegység, árvaság, vagy önhibájukon kívül bekövetkezett munkanélküliség miatt nem biztosított.
A szociális jogokat az állam a társadalombiztosítás útján és a szociális igazgatás és szociális intézmények fenntartása által garantálja.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:
A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói

nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

A táblázat is rámutat arra, hogy évről évre nőtt a 65 év feletti lakosság száma.
Idős lakosainkat támogatjuk
- minden 70 év felett egyedül élő részére kedvezményes szemétszállítási díj,
- 70 év feletti belterületi 1 ingatlan után kommunális adókedvezményben részesítés.

Általában akkor beszélünk öregségről, ha a szervezet biológiai visszafejlődése, hanyatlása megindul, és ha a felnőttkori társadalmi szerepek betöltése nehezedik. Nincs egységes definíció a szakirodalomban az öregségről, általában 70 év felett tekintik az embereket öregnek.

Az öregedés fontos társadalmi állomása a nyugdíjkorhatár, az az életkor, amely jogosulttá tesz valakit arra, hogy a munkából visszavonuljon és a továbbiakban a korábbi munkájával szerzett járadékából éljen. A munkájából, kereső tevékenységéből visszavonult ember általában öregedőnek tekinti magát. Noha nagyok az egyéni különbségek, az életkor általában meghatározó. Az öregséggel kapcsolatos megfigyelhető szabályszerűségek annál nagyobb valószínűséggel érvényesek az idősek csoportjaira vagy egyes öregekre, minél előrehaladottabb az életkoruk. A kevésbé idősek között még sok a viszonylag kedvező jelenség, a korhoz képest fiatalos vonás, ezek később inkább kivétellé válnak.

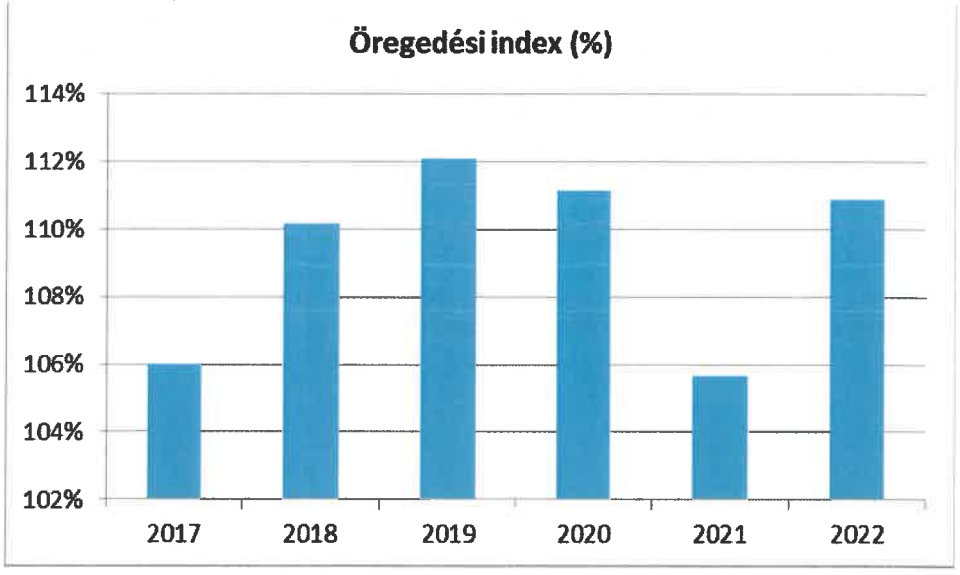
Idős korosztály jellemzői: csökken a személyes fogyasztás (nemcsak a mennyisége, hanem a milyensége is megváltozik), emelkedik a közületi fogyasztás (egészségügyi, szociális, speciális lakások iránti szükséglet).

Az öregség két módon is szembetűnővé válik: az egészséges idős emberek nagyobb társadalmi aktivitásán át, valamint a bajban lévő idősek gondjainak nagyobb nyilvánossága révén. Megjelenésének mindkét oldala társadalmi probléma is. Az öregek megoldatlan ügyei és bajai politikai feszültségeket okoznak, gazdasági terhet jelentenek, aktivitásuk pedig új szituációkat teremt, a különböző intézmények számára alkalmazkodási feladatokat képez:

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	**65 év feletti állandó lakosok száma (fő)** (TS 026 és TS 028 összesen)	**0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)** (TS 010 és TS 012 összesen)	**Öregedési index %** (TS 030)
2017	389	367	105,99%
2018	401	364	110,16%
2019	399	356	112,08%
2020	399	359	111,14%
2021	410	388	105,67%
2022	418	377	110,88%

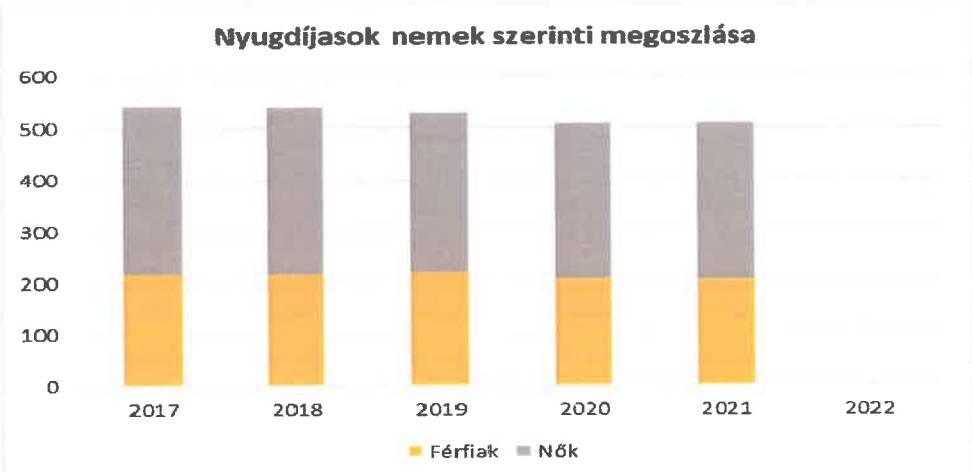
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

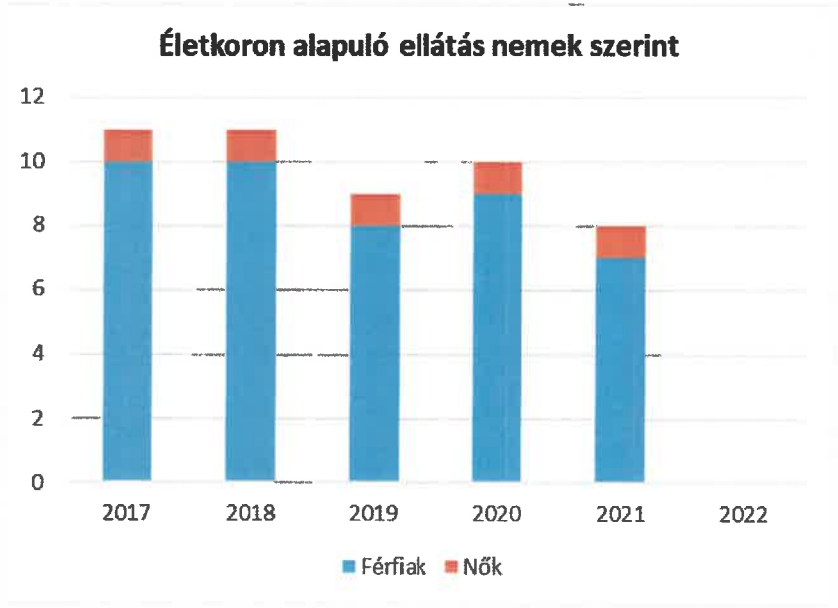
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma** (TS 063)	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma** (TS 064)	**Összes nyugdíjas**
2017	217	327	544
2018	216	326	542
2019	221	308	529
2020	207	302	509
2021	205	304	509
2022	n.a.	n.a.	n.a.

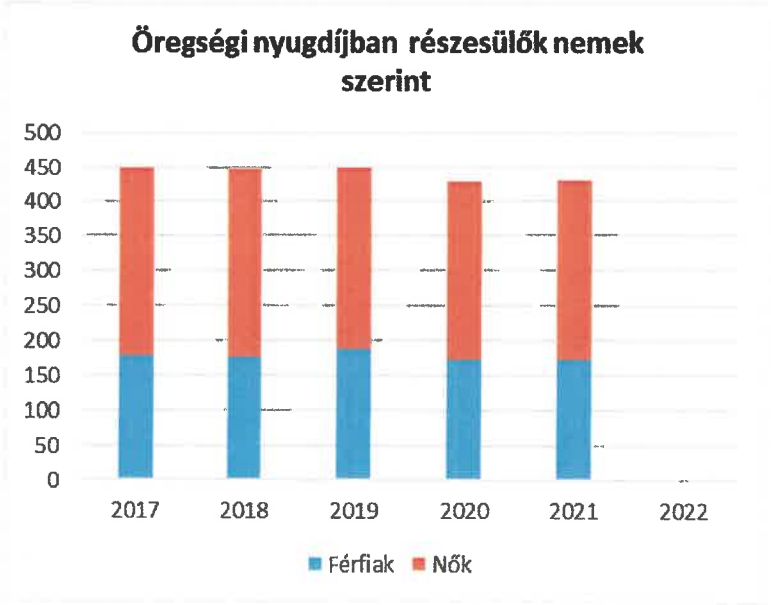
Forrás: TeIR, KSH Tstar

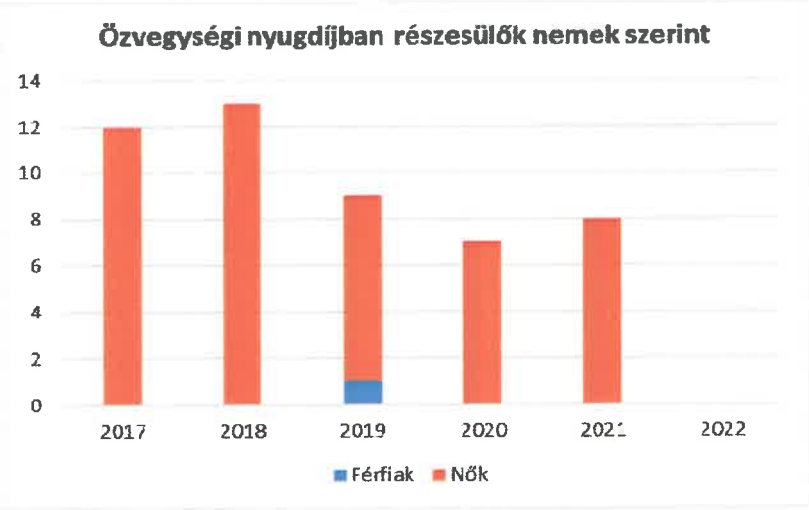

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	**Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma** (TS 067)	**Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma** (TS 068)	**Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma** (TS 069)	**Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma** (TS 070)	**Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma** (TS 071)	**Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma** (TS 072)	**Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő)** (TS 134)
2017	10	1	178	273	0	12	0
2018	10	1	176	272	0	13	0
2019	8	1	187	263	1	8	0
2020	9	1	173	256	0	7	0
2021	7	1	173	257	0	8	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n..a

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az Flt. 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresési segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresési segély feltételeit a Flt. 30. §-a rögzíti. Erről ld. még a 3. 3. pontot.

idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

.6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	**Év**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
	Fő összesen	**15**	**17**	**21**	**31**	**18**	**19**
41-45 év (TS 042)	Fő	3	3	4	6	4	0
	%	20,00%	17,65%	19,05%	19,35%	22,22%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	0	0	0	1	4
	%	6,67%	0,00%	0,00%	0,00%	5,56%	21,05%
51-55 év (TS 044)	Fő	6	4	6	1	3	4
	%	40,00%	23,53%	28,57%	3,23%	16,67%	21,05%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	3	0	2	0	0
	%	6,67%	17,65%	0,00%	6,45%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1	1	1	2	4	5
	%	6,67%	5,88%	4,76%	6,45%	22,22%	26,32%

A jövő nagy kihívása a népesség elöregedése, és ez azért is jelent nagy problémát, mert az aktív korú polgárok befizetései képezik a kifizetésre kerülő nyugdíjak fedezetét. Egyre kisebb munkavállalói kör adójából kell finanszírozni a társadalom szociális biztonságát. Az aktív idősödés fogalma azt jelenti, hogy a munkaképesség jelentős része 55-64 éves korban is megőrizhető.
Országos viszonylatban is tapasztalható, hogy a családszerkezet módosul, több az idősebb munkavállaló (55-64), az idős (65-79), míg kevesebb a fiatal és a munkaképes fiatal. A fiatalok tanulással töltött ideje meghosszabbodik, később élnek meg bizonyos élethelyzeteket (pl. diploma megszerzése, első munkahely, első gyermek), és ezek következtében az eltartottsági ráta folyamatosan emelkedik. A nyugdíj mellett munkát vállaló 64 évesnél idősebb népesség aránya alacsony. Az alacsonyan iskolázott munkavállalók aránya kisebb, főként pénzügyi, kereskedelmi területen, illetve vezetői beosztásban vagy saját vállalkozásban magasabb az idősek foglalkoztatása.

Lakosok törvényi keretek között vállalnak munkát a nyugdíjuk mellett.
Amennyiben az 55 év felettieket is vizsgáljuk és a foglalkoztatottsági mutatóit feltérképezzük, akkor a tapasztalatok alapján elmondhatjuk, hogy ha ebben az időszakban veszti el az állását, akkor már nagyon nehezen sikerül más munkahelyet találnia. Ha az eredmények azt mutatják, a még aktív korú idősek között alacsony a foglalkoztatottság, akkor fel kell tárni ennek okait, és megoldási javaslatokat kell tenni a foglalkoztatottság előmozdítására.

Meg kell teremteni a feltételeit az élethosszig tartó tanulásnak, az önsegítés és öngondoskodás változatos lehetőségeinek és az önkéntesség szélesebb körű kiépítésének is.

Pázmándon az elmúlt években az álláskeresők között jelentősen csökkent a munkaerő-piaci szempontból idősödő emberek száma.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A településen foglalkoztatást támogató programok nincsenek. A könyvtárban lehetősége nyílik az idősebb korosztálynak a számítógépes ismeretek elsajátítására, ami több lehetőséget jelent a munkavállalás elősegítéséhez.

Településünkön nagy megbecsülés övezi a nyugdíjasokat, és fontos célunknak tartjuk, hogy az ő életüket megkönnyítő intézkedésekkel, lehetőségekkel és programokkal segítsük az életüket. Betegségük esetén is támogatjuk őket a gyógyszerekhez való hozzájutásban, mégpedig úgy, hogy a normatív és alanyi közgyógyellátásra nem jogosult személyek esetén a jegyző méltányossági közgyógyellátást állapíthat meg.

Minden eset egyedi elbírálásban részesül, és különös figyelmet fordítunk arra, hogy a beteg embereket segítsük a gyógyszerek megvásárlásában. Az önkormányzat által több idős lakónk részesül házi segítségnyújtásban.

Az informatikai alapismeretek elsajátítására, egyre több nyugdíjas fordít időt, az internetet is egyre többen használják közösségi célokra is. A nyugdíjasklub működése is lendületet hoz településünk életébe, rendezvényeink állandó szereplői, akiket nagy megbecsülés övez nálunk.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz, ezért csak következtethetünk annak létezésére. A dolgozók felvételénél az idősödő munkavállalókkal kapcsolatos negatív attitűd az életkor előrehaladtával erősödik. Az idősödő munkavállalók munkavégzéssel kapcsolatos esélyegyenlőtlenségét főként a romló egészségi állapotból és a képzettségbeli hiányosságokból

eredő problémákra vezetik vissza a munkaadók. Településünkön nem áll rendelkezésre adat arra vonatkozóan, hogy az elmúlt években hány esetben történt hátrányos megkülönböztetés az időskorúak foglalkoztatása terén.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Alapszolgáltatások
A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulók részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szakosított ellátási formák
Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

Az alapszolgáltatásokról és szakosított ellátási formákról – köztük az idősek érdekében szervezett szolgáltatásokról a 3.6. pontnál már esett szó.

Pázmándon az itt élő idősek számára a szociális alapellátáshoz tartozó szolgáltatásokat az önkormányzat az előírásoknak megfelelően biztosítja.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma *(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)*

Év	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma** (TS 063)	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma** (TS 064)	**Összes nyugdíjas**
2017	217	327	544
2018	216	326	542
2019	221	308	529
2020	207	302	509
2021	205	304	509
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen háziorvosi szolgálat működik, szakrendelés igénybevételére el kell utazni a településről az illetékes kórházba. A házi segítségnyújtás a településen elérhető.

A közösségi közlekedéshez való hozzáférés biztosított számukra, autóbuszjáratok szinte óránként indulnak a fővárosba, vagy Székesfehérvárra.

Időseink alapvető szükségletén felül gondoskodnunk kell biztonságukról, amit tájékoztatással kell segítenünk, és olyan fórumokat szerveznünk, amelyet a közbiztonsággal foglalkozó szakemberek vezethetnek le.

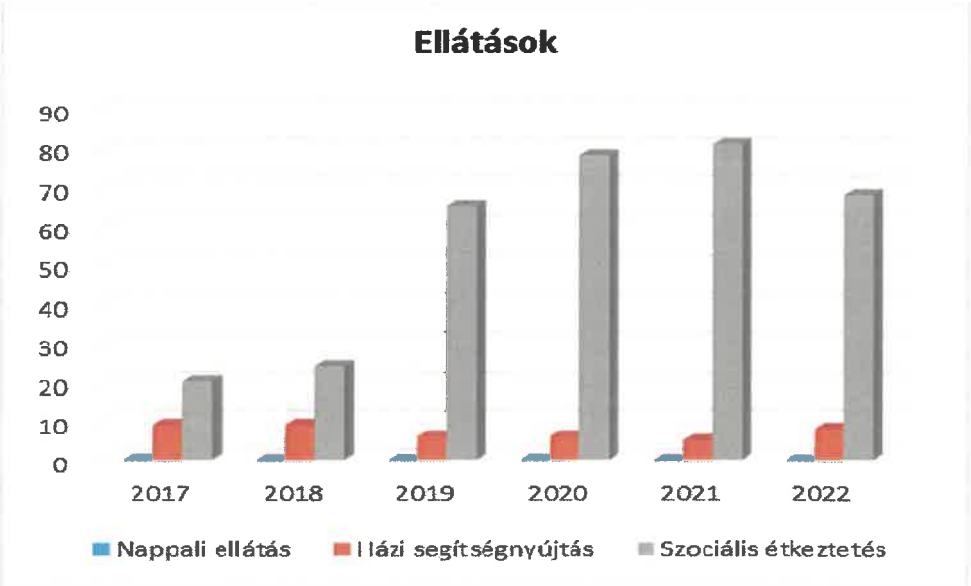
Időseink alapvető szükségletén felül gondoskodnunk kell biztonságukról, amit tájékoztatással kell segítenünk, és olyan fórumokat szerveznünk, amelyet a közbiztonsággal foglalkozó szakemberek vezethetnek le.

A nappali ellátás szociális alapszolgáltatás, amely lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére a hajléktalan személyek és a saját otthonukban élő, következőkben felsorolt személyek részére:

a) tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek,

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	389	0	9	20
2018	401	0	9	24
2019	399	0	6	65
2020	399	0	6	78
2021	410	0	5	81
2022	418	0	8	68

Időskorúak járadékában a vizsgált időszakban senki nem részesült.

Pázmándon az idősellátás keretében jelenleg 10 fő részesül házi segítségnyújtás ellátásban és szintén 20 fő veszi igénybe a szociális étkeztetést.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Településünkön aktív nyugdíjasklub működik, melyet dalok éneklésével, tánccal és beszélgetésekkel színesítenek. Rendezvényeinek pedig a település lakói számára is bemutatják előadásukat, amely az emberek számára mindig nagy öröm, hiszen a család nagymamái is részt vesznek az előadáson.
A nyugdíjasklubon való részvétel mindenki számára elérhető, várnak és hívnak mindenkit a rendezvényükre.
2017. óta a könyvtár leltári állománya növekedésnek indult, a 2015. évi selejtezés után. Könyvtári Szolgáltató Rendszer /KSZR/ keretében ennél több könyv is biztosítható lakossági igény szerint.

b) idősek informatikai jártassága;
A település időseinek zömére nem jellemző az informatikai jártasság, de vannak, akik szeretnék megismerni az internet világát.

d) a generációk közötti programok.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen
Az idősebb, de még tettre kész nyugdíjasok egyaránt aktívak a civil, állami vagy egyházi eseményeken egyaránt. A még idősebbek már koruk és egészségi állapotuk miatt nehezebben mozdulnak ki otthonról. A településünk lakossága számára elérhetőek a szervezett programok. Ezeken kortól függetlenül vehet mindenki részt, a legfiatalabbtól a legidősebbekig. Mindenki számára igyekszünk a rendezvényeken megfelelő programot elérhetővé tenni. A településen aktív nyugdíjas klub működik.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
Az 55 év feletti idősödő munkanélkülieknek nehézséget okoz a munka világába való visszajutás.	Munkaügyi Központtal való kapcsolat további erősítése, a képzéseken való részvétel lehetőségének biztosítása az 55 év felettieknek. A helyi szociális biztonsági rendszer felülvizsgálata annak érdekében, hogy erre a problémakörre vonatkozóan mennyire hatékony és hatásos a rendszer.
A felügyeletre szoruló idősek elhelyezése hosszú időbe telik.	A nyugdíjas otthonokkal való szorosabb kapcsolat kialakítása, a segítség nélkül élő nyugdíjas elhelyezésének gyorsabbá tétele.
A művelődési ház bázisán működő nyugdíjas klub nagyon aktív. A közösségi életben részt vevő időseken látszik a kortárs közösség	A településen élő 65 év feletti emberek körében az idős kortárs közösséghez tartozás lehetőségét a következő két évben az önkormányzat a

aktivizáló, jótékony hatása. Fontos lenne, hogy a településen élő nyugdíjas korosztály minél nagyobb számban és arányban kapcsolódjon be a kortárs közösségi életbe, mert ez erősíti az önálló életvezetéshez szükséges kompetenciákat és egymást segítő kapcsolati hálózat kialakítását teszi elérhetővé.	rendelkezésére álló eszközökkel támogatni és kommunikációs eszközök igénybevételével népszerűsíteni fogja.
Nyugdíjban és nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma jóval meghaladja a férfiak számát. Ez a körülmény arra utal, hogy a 60 éve feletti életkort megélő férfiak egészségi állapota rosszabb, mint a hasonló korú nőké.	Az önkormányzat a nyugdíjas és nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak számára tanácsadást, szűrővizsgálatot szervez, az egészségük megőrzése érdekében, a korai elhalálozás elkerülése végett

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	20	31	51
2018	22	30	52
2019	18	26	44
2020	18	28	46
2021	16	26	42
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) fogyatékossággal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága,. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Fogyatékkal élő lakótársaink foglalkoztatására a településen nincs mód, de nem a hátrányos megkülönböztetés miatt, hanem mert szervezett-munkahelyi foglalkoztatásra

létszám sem tevődne össze. A fogyatékkal élők saját lakókörnyezetükben élnek. A településen nincs nappali ellátás, lakóotthon, gondozóház. Erre jelenleg nincs is igény, az érintettek ellátása családon, környezeten, illetve a szociális alapszolgáltatás keretén belül megoldott.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A fogyatékos személyt akadályozottsága miatt kevésbé foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen, mint az egészséges embert. A munkáltató számára többlet kiadást jelent a munkahely akadálymentes megközelítésének kiépítése, szükség szerint információs táblák használata.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Kulturális programokon való részvétel, a művelődési ház szolgáltatásaihoz való hozzáférés ugyanúgy biztosított fogyatékkal élők számára is. Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek nincsenek önkormányzati fenntartású intézményben a településünkön, többi elhelyezésről nincs adatunk.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékosság esetén még nagyobb problémát jelent.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Ellátási formák:

- Fogyatékossági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékossági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.
- Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 417/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet értelmében, aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.
- Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult
- Parkolási igazolvány

Ezeket az ellátásokat nem az önkormányzat, hanem más állami szerv állapítja meg és nyújtja a településen élő fogyatékkal élő emberek számára. Az ellátásokhoz kapcsolódó adatszolgáltatás egyenlőre nincs megoldva az állami adatgazdák között. Az önkormányzat önálló fogyatékossági jogcímen nem állapít meg támogatást fogyatékkal élők számára. A más jogcímen megállapításra kerülő támogatások esetében pedig a jogszabályok nem írják elő a fogyatékosságra vonatkozó adatgyűjtés, ezért az önkormányzat nem tudja elkülöníteni melyik támogatását igénylik fogyatékossággal élő személyek.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Az önkormányzat tulajdonában lévő hivatalok, intézmények, egészségügyi és kulturális létesítmények akadálymentesítettek. A fogyatékos személy számára a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatása biztosított. Parkolás nem okoz

gondot, a mozgáskorlátozottak részére kijelölt parkolóhelyek kialakítása megtörtént. Ami gondot okoz, hogy a település útjai és a gyalogos közlekedést szolgáló járdái nem alkalmasak kerekesszékkel való közlekedésre a szegélyek nincsenek akadálymentesen kialakítva.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Önkormányzat fontos feladata figyelembe venni, hogy a közszolgáltatás tényleges igénybevételéhez nem elég az épületbe bejutni, azt be is kell tudni járni - legalább a közszolgáltatás igénybevételéhez szükséges mértékben -, valamint veszély esetén biztonsággal el kell tudni hagyni.

Pázmánd önkormányzata több épülettel rendelkezik tulajdonosként. Az önkormányzat valamennyi intézménye akadály mentesítve lett.

Településünkön a közszolgáltatást nyújtó intézmények komplex akadálymentesítése folyamatosan tervezetten napirenden van. Az önkormányzat tulajdonában álló közterületek, járdák felújítása során gondoskodni kívánunk az akadálymentesítettség biztosításáról. Ma ennek biztosítása jogszabályban előírt kötelezettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A szolgáltatásokhoz való hozzáférést településünk mindenki számára elérhetővé kívánja tenni, a fogyatékosok részére pedig megkönnyíteni. Honlapunkon megtalálhatók a legfontosabb információk, tájékoztatók és programok a település lakói részére. Ennek egyszerű használata megkönnyíti a fogyatékosok életét is, hiszen időben értesülhetnek a közösséget érintő intézkedésekről és rendezvényekről.

Ezek a tevékenység a jövőben is szükségesek az esélyegyenlőség minél hatékonyabb kialakításához.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A munkahelyek akadály-mentesítettségének részben megoldott, de a jövőben keresni fogjuk a pályázati lehetőségeket, hogy a fogyatékos emberek életét megkönnyítsük, és hogy a jogszabályi előírásoknak meg tudjunk felelni.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek állapota ma még nem felel meg a kívánt feltételeknek, felújításuk során gondoskodni kell az akadálymentes hozzáférés biztosításáról.
Mivel a pénzbeli erőforrások csekély mértékben állnak rendelkezésre ahhoz, hogy ezt megvalósítsuk, más formában kell a szükséges erőforrásokat biztosítani. A pályázatok mellett helyi vállalkozók felajánlásai segíthetnének, akik munkájukkal tehetnék könnyebbé az akadálymentesítést.

f) fogyatékossággal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossággal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Nincsenek helyi szolgáltatások fogyatékos személyek részére.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Nem jellemző.

7.4. Fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

7.5 A fogyatékossággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
A következő időszakban az átmeneti megoldások véglegesítésén túl a komplex akadálymentesítés feltételeinek megteremtésére helyezzük a hangsúlyt.	Az akadálymentesítés állapotának pontos felmérése és helyi tervezése szükséges, a pénzforrások felkutatása, megfelelő szakértők, tanácsadók bevonása a tervezésbe.
A fogyatékkal élő emberekhez a számukra releváns és fontos információk nem jutnak el kiemelten a részükre járó pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó előírások és azok változásai.	Célszerű megkeresni a fogyatékos személyek érdekvédelmi szervezetei által készített segédanyagokat. Az információk eljuttatásáról gondoskodunk.
Adatok hiányában nem tudható, ugyanakkor feltételezhető, hogy több színtéren, többek között a munka világában is jelen van a hátrányos megkülönböztetés a fogyatékkal élők tekintetében.	Esélyegyenlőségi fórum létrehozása és működtetése (ülésezés havi rendszerességgel, meghívottak: helyi döntéshozók, helyi munkaadók, célcsoport képviselői. Esélyegyenlőségi feladatok kiadása munkatárs részére az önkormányzatnál.
Nincs nyilvántartása az önkormányzatnak az érintett személyek számáról és helyzetéről, fogyatékosság okáról.	Összegyűjteni, felmérni a releváns adatokból az egészségügyi, illetve szociális ellátásokra vonatkozó adatokból.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A lakosok a szűrővizsgálatok fontosságára nem fektetnek kellő figyelmet.	Minél több, speciális szűrővizsgálat település szintű elérésnek megszervezése. Széleskörű tájékoztatással, reklámozással kel elősegíteni, hogy minden érintett hozzájusson az információhoz, felismerje a veszélyeket. A szűrésen való részvétel megszervezése, segítségnyújtás.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Civil szervezeteink:
Önkéntes Tűzoltó Egyesület Pázmánd, Pázmándi Sportegyesület, Pázmándi NKSE, Pázmándi Lovas Egyesület, Pázmándi Lövészklub, Polgárőr Egyesület, Szekértoló Egyesület, A Pázmándi Általános Iskola Gyermekeiért Alapítvány, Pázmándi Óvoda Gyermekeiért Alapítvány, Három Kereszt Oktatási Alapítvány, Baráti Vadász Társaság, Pázmánd és Környéke, Sukoró, Nadap, Pákozdi Hegyközség, Pázmánd Községért Közalapítvány, Pázmándi Spájz, Őszirózsa Nyugdíjas Klub, Pázmándi Toporgó Természetjáró Egyesület, Fejér Vármegyei Vöröskereszt Pázmándi Alapszervezete, Pázmándi Nosztalgia Jármű Egyesület, Pázmándi Népdalkör és Citerazenekar, Pázmándi Római Katolikus Egyházközség, Tóth Pázmándi Nótakör.

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A Pázmándi Önkormányzat nagy hangsúlyt fektet a lakossági kezdeményezések a civil szerepvállalásnak és az önkéntességnek az ösztönzésére. Ezt a hozzáállást és tevékenységet ismerte el 2013. évben az Emberi Erőforrások Minisztériuma a Pro Voluntaris díjjal. A Pro Voluntarius díjat az önkéntes tevékenység társadalmi elismerése céljából alapították. Olyan szervezetek és magánszemélyek kaphatják meg a díjat, akik kiemelkedő tevékenységükkel hozzájárultak az önkéntesség kultúrájának elterjesztéséhez.

A díj a jövőre nézve felelősséggel is jár, és az önkéntes tevékenység további fejlesztésével elő kell mozdítani a lakóközösségi alapú önkéntes mozgalmakat, a fiatal és idősebb korú személyek együttműködését egymás segítésében. Az önkéntesség erősíti a generációk közötti kapcsolatokat, a tudásuk és tapasztalatok átadását, az értékek és az alkotó problémamegoldó készségek tovább örökítését.

Pázmándon a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak, a lakosság szívesen vesz részt rendezvényeiken. Az önkormányzat is pénzbeli támogatást nyújt a pályázatot benyújtó civil szervezeteknek.
Szinte minden szervezethez köthető olyan rendezvény, amely a lakók számára kíván szórakozási lehetőséget biztosítani. A civil szervezetek és alapítványok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időskorúak kulturálódásáig, a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.
A közművelődési szervezetek rendezvényeinek kulturális sokszínűsége a hagyomány ápolására és új értékek teremtésére épül. A helyi plébános sokat segít a gyermekek egészséges lelki fejlődésében, a szabadidő hasznos eltöltésében (hittan oktatás, nyári tábor szervezése). Az idősebb korosztály szívesen látogatja a templomot és a rendezvényeiket.
Pázmándon működő bejegyzett civil szervezetek:

A civil szervezetek, egyesületek Pázmánd Község Önkormányzatával, a közművelődési referensen keresztül együttműködve szervezik a település rendezvényeinek jelentős részét.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az önkormányzat jó kapcsolatot ápol az egyházi szervezetekkel, azok képviselőivel, bevonva őket a társadalmi élet eseményeibe. Az általuk szervezett programok színesítik a település kulturális életét.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Az önkormányzat jó kapcsolatot ápol a térségi közösségekkel, társulásokkal.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen nemzetiségi kisebbségi csoportok nem élnek, ezért nemzetiségi önkormányzat sincs, továbbá más nemzetiségi önszerveződések sem alakultak ki.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A Nyugdíjas klub az időseket karolja fel, biztosítja számukra a közösségi tevékenységeket. Az Önkormányzat szervezi az Idősek napját, Gyermeknapot.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A vállalkozók szerepe a közéletben gyengül a gazdasági válság miatt, de még mindig vannak többen, akik valamilyen módon segítik a helyi rendezvényeket, ezzel együtt támogatva az esélyegyenlőségi csoportokat.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A Helyi Esélyegyenlőségi Program tervezetét A Helyi Esélyegyenlőségi Program tervezetét Pázmánd Község Önkormányzat Képviselő-testülete, a Polgármesteri Hivatal dolgozói, az állami és önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, esetleges módosító javaslatok megtétele céljából tanulmányozhatja.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program a Polgármesteri Hivatalban bárki számára elérhető.
Pázmánd Község Önkormányzat Képviselő-testülete, a Polgármesteri Hivatal dolgozói, az állami és önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, a település lakossága előzetes véleményezés, esetleges módosító javaslatok megtétele céljából tanulmányozhatja.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program a Polgármesteri Hivatalban bárki számára elérhető.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Pázmánd Község Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi intézmények, civilszervezetek, valamint a lakosság meghívása mellett, nyilvános képviselő-testületi ülésen tárgyalja és fogadja el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	**fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel**
mélyszegénységben élők	Kevés az adat a mélyszegénységben élőkről, életkörülményeikről	Adatgyűjtés módjának felkutatása, információszerzés a megfelelő törvények betartása mellett.
	Nem minden munkanélküli regisztrálja magát a munkaügyi kirendeltségen	Tájékoztatás, információk elérhetővé tétele a támogatásokról.
Gyermekek	Hátrányos helyzetű fiatalok kulturális életbe való részvétele alacsony, olvasottság hiánya	A fiatalok is részt vegyenek a könyvtári állomány alakításában, kulturális igényszint emelése.
	A szabadidő hasznos eltöltése, sok a csellengő gyermek	Iskolán kívüli tevékenységek számának fejlesztése, szabadidős tevékenységek számának növelése.
	Az otthonülő gyermekek ösztönzése, hogy szabadidejüket a szabadban töltsék el más gyermekek társaságában	Egy közösségi játszótéren lehetővé válik a szocializáció elősegítése és az egészséges életre való nevelés is
Idősek	Idős, egyedül élő emberek gyakran válnak a bűnözők áldozataivá	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése, térfiegyelő kamera rendszer fejlesztése, közvilágítás fejlesztése, bűnmegelőzés és áldozatvédelem
	Az idősek informatikai eszközhasználatával körükben is megjelent a kiber bűnözés	Informatikai tanfolyamon szervezése, informatikai eszközök hozzáférhetővé tétele, felnőttképzés keretén belül internethasználat oktatás (művelődési ház és könyvtár, civil szervezetek, oktatási intézmények, felnőttoktatási partnerek bevonása)
	Az egyedül élő idős személyeknek gyakran nincs lehetőségük művelődni, könyvtárba járni	Az otthonukba történő könyv juttatással lehetőségük nyílik egy újabb kellemes időtöltésre.
	Az időskorúek már nem szívesen mozdulnak ki, inkább a bezárkózottság, elszigetelődés jellemző	Kirándulások szervezésével elő kell segíteni a szabadidő aktív eltöltését és a hasznosság érzetének javítását.
Nők	Egyre nő azoknak az anyáknak a száma, akik a gyermekük 3 éves korának betöltése lőtt	2 csoportos bölcsőde kialakítása.

	elhelyezkednének. Szükséges a 0-3 éves korúak részére az intézményi ellátottság megteremtése.	
	A rászoruló családok, kisgyermekek, ill. a gyorsan növő gyermekek ruházattal történő ellátása gondot okoz a családoknak.	Rászoruló családok felkutatása, Baba-Mama börze tartása, gyűjtés különböző szervezetek bevonásával.
Fogyatékkal élők	A településen élő fogyatékkal élők számáról és helyzetéről nagyon kevés információval, adattal rendelkezünk	Az adott célcsoport feltérképezése, kapcsolatfelvétel a fogyatékkel élőkkel foglalkozó intézményekkel.
	A fogyatékkal élők nehezen mozdulnak ki rendezvényekre. A bezártság, elszigetelődés lelkileg is megviseli őket	Egy olyan rendezvény tartása, ahol közösségben, számunkra is teljesíthető sportolási és különböző szórakozási lehetőség is adódik.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	A lakosok a szűrővizsgálatok fontosságára nem fektetnek kellő figyelmet.	Minél több, speciális szűrővizsgálat település szintű elérésnek megszervezése. Széleskörű tájékoztatással, reklámozással kel elősegíteni, hogy minden érintett hozzájusson az információhoz, felismerje a veszélyeket. A szűrésen való részvétel megszervezése, segítségnyújtás.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	**Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése**	**Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst**
mélyszegénységben élők	A mélyszegénységben élők számának feltérképezése	családsegítő szolgálat, gyermekjóléti szolgálat, önkormányzat, oktatási és egészségügyi intézmények
	Munkanélküliek regisztrálásának elősegítése	önkormányzat, családsegítő szolgálat, munkaügyi kirendeltség
	A szociális anyagi helyzet javításához a rendelkezésre álló állami és önkormányzati lehetőségekről folyamatos naprakész információk eljuttatása a kialakított információs csatornákon keresztül	Szociális központ, önkormányzat,
Gyermekek	„Könyvklub" – a fiatalok olvasottságának emelése	Könyvtárosok, pedagógusok
	„Csellengó gyermek" a szabadidő hasznos eltöltése	Könyvtáros, önkormányzat, családsegítő
	„Szabadon a szabadba"	önkormányzat
Idősek	„Nyugdíjas-Klub" program	Könyvtár, szociális központ

	Az idősek bűnözéstől való megóvása, áldozatvédelem	rendőrség, polgárőrség, önkormányzat
	Mozgásban akadályozott idősek szabadidejének kellemesebbé tétele az olvasás által	könyvtár
	A bezárkózott idősek kimozdítása	családsegítő
Nők	Szűrővizsgálatok, méhnyakrák, emlőrák megelőzése	háziorvos, védőnő, önkormányzat, a szűrést végzők
	„Baba – Mama" börze	védőnő, gyermekorvos, az érintett családok, felajánlók, önkormányzat
Fogyatékkal élők	A településen élő fogyatékkal élők számának, helyzetének felmérése	Egészségügyi Központ, családsegítő szolgálat, célcsoporttal foglalkozó intézmények, civil szervezetek
	„Esély-nap" tartása	Önkormányzat, családsegítő, Pázmándi Sportközpont

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák esélyegyenlőségét biztosítsuk.
Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők élethelyzetén, életminőségén javítsunk.
Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges élethez, civilizált életkörülményekhez való jogának érvényesülését.
Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségügyi állapotára, megfelelő biztonságára.
Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a nemek közötti esélyegyenlőség biztosítását.
Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének javítására a mindennapi életben és a munka világában.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézke-dés sorszá-ma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézke-dés felelőse	Az intézkedés megvalósí-tásának határideje	Az intézkedés eredmé-nyességét mérő indiká-tor(ok)	Az intézkedés megvalósí-tásához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredmé-nyeinek fenntart hat-ósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
	0. Településszintű probléma											
1	Bel- és külterületi utak állapotának javítása	Az elmúlt években a közutak állapota jelentősen romlott, javítása szükségszerű	közúthálózat fejlesztése		Nemzeti Fejlesztés 2030	útjavítás, kátyúzás	önkormányzat	2026.12.31.	a rossz állapotú közutak száma csökken	pénzügyi: pályázatok Magyar Falu Pr.	5 év	nem releváns
2	Szűrővizsgálatok	településen élők teljes körű szűrése (tüdőszűrés, prosztata szűrés, demencia)	betegségek megelőzése		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	szűrővizsgálatok megszervezése, lebonyolítása	háziorvos, védőnő	2024.12.31.	szűrőprogramokon résztvevők száma	humán, technikai Generáli Bizt.	5 év	nem releváns

3.	Idősek gondozása	Idős hozzátartozóink nap közbeni ellátása	Hospice ház létrehozása egyedül élőidősek, betegek, vagy dolgozó családtagok elfoglaltsága okán		Nemzeti Fejlesztés 2030	nappali ellátás biztosítása	háziorvos, családgondozó	2026.	meglévő önkormányzati ingatlan felújítása, munkahelyteremtő intézkedés	katolikus és ref. egyház és önkormányzat közös pályzatban	5 év	nem releváns
	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	Integrálás a munka világába	kis csoportok tájékoztatása, felkészítése a munkába állásra	elhelyezkedések számának növelése		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Segítség nyújtása az önéletrajz készítéséhez és az állásinterjún való részvételhez	Családsegítő	2025.12.31.	Munkaerő piacra való visszakerülés	humán:családsegítő	5 év	nem releváns
2	Élelmiszer bank, „egy kosárnyi szeretet”	hideg élelmiszer adománycsomagok eljuttatása a rászorultaknak	a mélyszegénységben élők megélhetési körülményeinek javítása		Magyar Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Élelmiszer csomagok eljuttatása a méylszegénységben élőkhöz	Családsegítő, Önkormányzat	2025.12.31.	Éhezés megszüntetése	adomány: Élelmiszerbank és a lakosság által az elhelyezett adománygyűjtő kosarak által	5 év	nem releváns
	II. A gyermekek esélyegyenlősége											
1	Szabadon a szabadban	a gyermekek kimozdítása a számítógépek elől,	közösségi játszótér fejlesztése		Legyen jobb a gyermekeknek Nemzeti - stratégia	A meglévő Ifjúsági Parkban a balesetveszélyes játékok elbontása és	önkormányzat	2024.12.31.	A játszóteret használók száma	pénzügyi: pályázat, önkormányzati saját forrás	5 év	nem releváns

		közösségi kapcsolatok fejlesztése			2007-2032	új játszótéri eszközök telepítése, padokkal közösségi hely kialakítása					
2	Csellengő ifjúság	a nevelési időn kívüli időben az ifjúság csellengésének megakadályozása	Ifi Klub létesítése, Közösségi tér kialakítása		Legyen jobb a gyermekeknek Nemzeti - stratégia 2007-2032	Az önkormányzat tulajdonában lévő volt technika terem kialakítása a pázmándi 10-18 év közötti korosztály részére , felügyelet alatt működő Ifi Klubbá	önkormányzat , családsegítő, civil szervezetek önkéntes tagjai	2024.12.31.	Nincs csellengő gyermek		nem releváns
3	Tanórán kívüli strukturált sportolás szervezése,	Sok a keveset mozgó gyermek, főleg a hátrányos helyzetű családokban kevés a szervezett tanórán kívüli sporttevékeny-ség.	Sportolási lehetőség biztosítása hétvégén is, egészségesebb életmód kialakítása		Legyen jobb a gyermekeknek Nemzeti - stratégia 2007-2032	Sportközpont hétvégére megnyitása, ingyenes használata felügyelet mellett	önkormányzat	2024.12.31.	Szabadidő hasznos eltöltésében résztvevők és sportolók száma	humán: önkormányzat	5 év	nem releváns
	Drogpreven	11-16 éves	drogfüggőség		Legyen jobb	6-8.	rendőrség,	2024.12.31.	csökken a	humán:	5 év	nem releváns

	ció	korosztály részére drogprevenciós előadások tartása	kialakulásának megakadályozás		a gyermekeknek Nemzeti - stratégia 2007-2032	évfolyamokon preventív előadások tartása	iskola		tiltott drogok használata	iskola, rendőrség		
...	Menekültek beilleszkedése	3 fő ukrán gyermek tanulmányainak segítése	tanulmányaik segítése, nyelvi nehézségek leküzdése		Legyen jobb a gyermekeknek Nemzeti - stratégia 2007-2032	1-8 évf.	iskola	2024.12.31.	beilleszkedés megkönnyítése	iskola, technikai	5 év	nem releváns
	III. A nők esélyegyenlősége											
1	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése, bölcsőde bővítés	Gyes-ről visszatérő nők nehezen tudnak visszatérni a munka világába	Gyes-ről visszatérő anyukáknak lehetőséget kell teremteni a munka világába		Nemzeti Fejlesztés 2030 Országos Fejlesztési Területfejlesztési Koncepció	A meglévő óvoda egy csoportszobával és két bölcsődei csoportszobával való bővítése	önkormányzat	2027.12.31.	Bölcsőde bővítés átadása, a bölcsődébe felvett gyermekek száma	pénzügyi: Pályázati erőforrás	5 év	nem releváns
2	Baba-mama börze szervezése	gyermekes családok szegénysége	hátrányos helyzetűek kompenzálása			A Művelődési Házban illetve önkormányzati közterületen börzék szervezése	családsegítő	2024.12.31.	szükségletek kielégítése	humán: technikai	hagyományteremtés, intézményi visszajelzés, árusok számának növelése	nem releváns

2	Esély nap megtartása	fogyatékkal élők társadalmi elfogadása	elszigeteltség csökkentése		Országos Fogyatékossá gügyi Program 2015-2025	rendezvény tartása, szűrővizsgála tokkal	háziorvos, védőnő	2026.12.31.	elszigetelődés csökken	humán: házigondoz ó, családsegít ő, önkormány zat, háziorvos,	5 év	nem releváns

	IV. Az idősek esélyegyenlősége											
1	Idősek világnapja megünneplése	kevés tematikus generációs program	idősek társadalmi megbecsülésének erősítése		Idősügyi Nemzeti Stratégia 2023-2024	Idősek napjának megtartása	önkormányzat	2024.10.31., minden év októberében	résztvevők száma	pénzügyi: önkormányzati saját forrás	évente lehet hagyományteremtő hosszú táv	nem releváns
2	Bűnmegelőzés	idős áldozatok számának emelkedése kiberbűnözés erősödése	kiberbűnözés általi fenyegetések csökkentése		Idősügyi Nemzeti Stratégia 2023-2024	bűnmegelőzés, áldozatvédelem	rendőrség, családsegítő	2024.12.31.	közbiztonság javulása	humán: rendőr-ség		
3	Könyvklub	egyedül élő vagy mozgásukban korlátozott idősek társadalmi elszigetelődése	szociális és mentális közérzet javulása		Idősügyi Nemzeti Stratégia 2023-2024	könyvtári könyvel eljuttatása az idősek otthonába, könyvtári felolvasás tartása	könyvtáros	2025.12.31.	társadalmi megbecsültség érzetének erősödése	humán	5 év	nem releváns
4	Gondosóra	idősek biztonságérzetének növelése	javul az idős korosztály egészségügyi biztonsági közérzete		Idősügyi Nemzeti Stratégia 2023-2024	tájékoztatás és segítségnyújtása a regisztrációban	önkormányzat, családsegítő	2024.12.31.	gondosórával rendelkezők számának növelése	humán: önkormányzat	5 év	nem releváns
	V. A fogyatékossággal élő személyek esélyegyenlősége											
1	Fogyatékkal élők száma	Fogyatékkal élők számának feltérképezése	konkrét helyzethez igazodó segítségnyújtás		Országos Fogyatékossággyi Program 2015-2025	adatgyűjtés és javaslatok kidolgozása	önkormányzat, háziorvos, védőnő, családsegítő	2025.12.31.	fogyatékkal élők elérése	humán	5 év	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

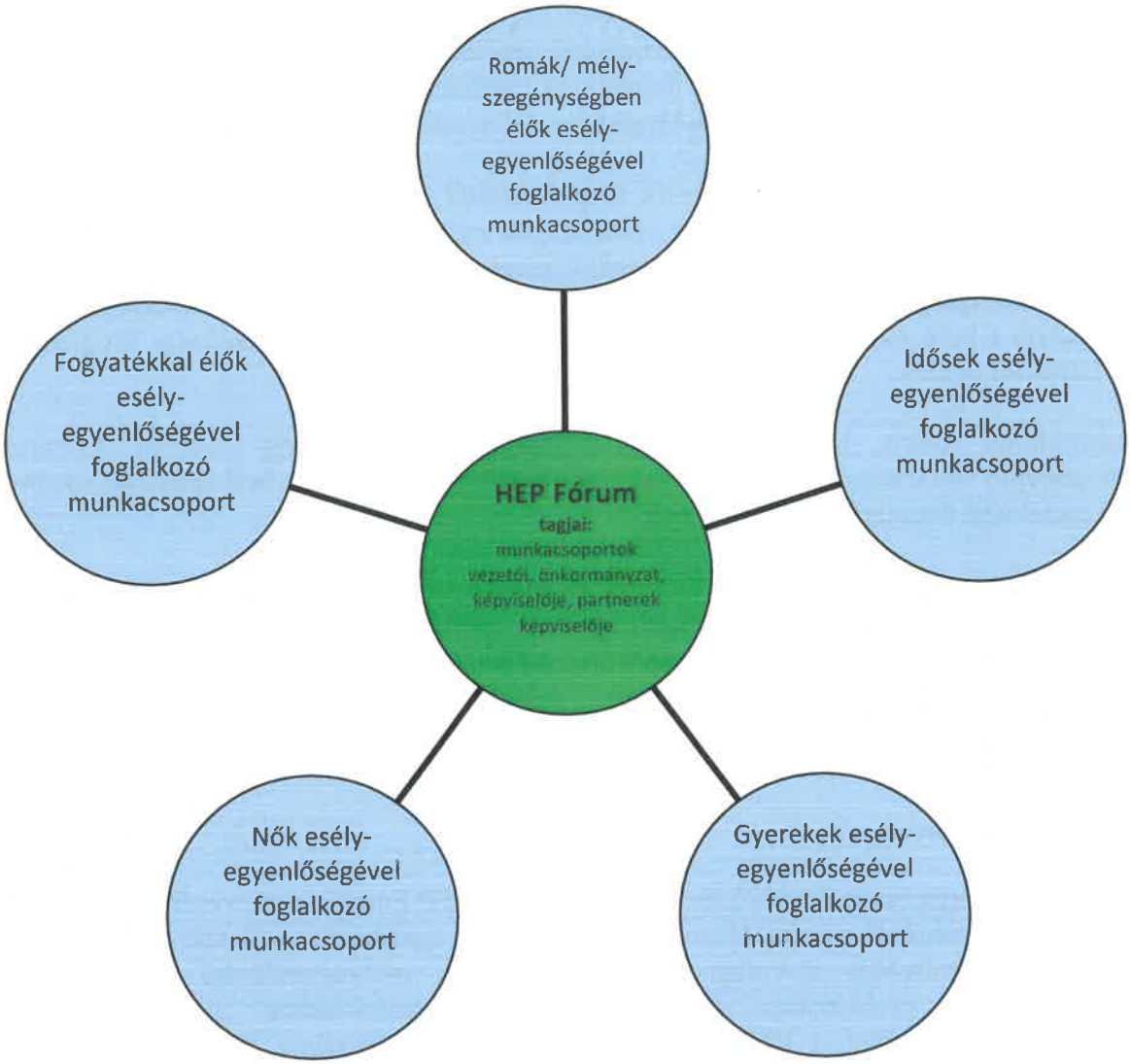
3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.
HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:
- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában,az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői

egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
    - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
    - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
    - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
    - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.
Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.
Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Pázmánd község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Pázmánd Község Önkormányzata képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 65/2024. (III.27.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Pázmánd, 2024. március hó 27. nap

Pázmánd Község Önkormányzata

Bőjte Richárd
polgármester